

GEMEENTE HARDENBERG

*Ruimtelijke onderbouwing
Allemansweg 1/1a te
Collendoorn*

Versie 2.2

Oktober 2018

Ruimtelijke onderbouwing "Allemansweg 1/1a te Collendoorn"

Plannaam: "Allemansweg 1/1a te Collendoorn"
Plantype: Ruimtelijke onderbouwing ten behoeve van een omgevingsvergunning
Datum: Oktober 2018

Twentepoort Oost 16a
7609 RG ALMELO

t. 0546-45 44 66
e. info@bjz.nu
i. www.bjz.nu

Inhoudsopgave

HOOFDSTUK 1	INLEIDING	4
1.1	AANLEIDING	4
1.2	LIGGING VAN HET PROJECTGEBIED	4
1.3	GELDEND BESTEMMINGSPLAN	5
1.4	EISEN AAN EEN RUIMTELIJKE ONDERBOUWING	6
1.5	LEESWIJZER	6
HOOFDSTUK 2	DE HUIDIGE EN GEWENSTE SITUATIE.....	7
2.1	HUIDIGE SITUATIE	7
2.2	GEWENSTE ONTWIKKELING	7
HOOFDSTUK 3	BELEIDSKADER	11
3.1	RIJKSBELEID	11
3.2	PROVINCIAAL BELEID	11
3.3	GEMEENTELIJK BELEID.....	19
HOOFDSTUK 4	MILIEU- EN OMGEVINGSASPECTEN	24
4.1	GELUID	24
4.2	BODEMKWALITEIT	25
4.3	LUCHTKWALITEIT	25
4.4	EXTERNE VEILIGHEID	27
4.5	MILIEUZONERING	28
4.6	GEUR	30
4.7	ECOLOGIE.....	31
4.8	ARCHEOLOGIE & CULTUURHISTORIE	33
4.9	BESLUIT MILIEUEFFECTRAPPORTAGE	33
HOOFDSTUK 5	WATERASPECTEN.....	36
5.1	VIGEREND BELEID.....	36
5.2	WATERPARAGRAAF	37
HOOFDSTUK 6	ECONOMISCHE UITVOERBAARHEID	38
HOOFDSTUK 7	VOOROVERLEG.....	39
7.1	VOOROVERLEG	39
BIJLAGEN BIJ DE RUIMTELIJKE ONDERBOUWING		40
BIJLAGE 1	RUIMTELIJK KWALITEITSPAN.....	41
BIJLAGE 2	BESLUIT OP VORMVRIJE M.E.R.-BEOORDELINGSNOTITIE	42

HOOFDSTUK 1 INLEIDING

1.1 Aanleiding

Op het perceel Allemansweg 1/1a te Collendoorn, in het buitengebied van de gemeente Hardenberg, wordt een intensieve pluimveehouderij met camperplaats geëxploiteerd. Het agrarische bedrijf wil inspelen op de vraag naar diervriendelijker kip. Dit houdt onder ander in dat de veestapel in beperkte mate wordt uitgebreid en het leefoppervlakte per kip wordt vergroot. Geconstateerd is dat dit niet binnen de bestaande bedrijfsbebouwing te realiseren valt.

Initiatiefnemer is voornemens het agrarisch bedrijf uit te breiden met een nieuwe pluimveestal op basis van de KGO-regeling Agro&Food (Kwaliteitsimpuls Groene Omgeving). De pluimveestal wordt aangrenzend aan het bestaande bedrijfsperceel gerealiseerd. Met deze nieuwe stal kan aangesloten worden op nieuwe kipvriendelijkere concepten. Er zal door gebruik te maken van de Best Beschikbare Technieken geen toename van stikstofdepositie plaats vinden ten opzichte van de huidige vergunde situatie.

Gebleken is dat de nieuwe pluimveestal buiten het agrarisch bouwvlak wordt gerealiseerd zoals opgenomen in het geldende bestemmingsplan "Buitengebied Hardenberg" en de oppervlakte aan stikstofemitterende bouwwerken wordt vergroot. Binnenplanse afwijkingsmogelijkheden zijn niet toereikend om de stal te kunnen realiseren. Daarom wordt middels een omgevingsvergunning conform artikel 2.12 Wet algemene bepalingen omgevingsrecht (Wabo), eerste lid onder a, sub 3° afgeweken van het geldende bestemmingsplan. Deze afwijking van het bestemmingsplan moet gemotiveerd worden met een ruimtelijke onderbouwing waarin wordt aangetoond dat de ontwikkeling in overeenstemming is met een goede ruimtelijke ordening. Voorliggende ruimtelijke onderbouwing voorziet hierin.

1.2 Ligging van het projectgebied

Het projectgebied is gelegen aan de Allemansweg 1/1a te Collendoorn, in het buitengebied van de gemeente Hardenberg. De locatie is kadastraal bekend als gemeente Ambt-Hardenberg, sectie O, nummer 2972. De ligging van het projectgebied ten opzichte van Hardenberg wordt hierna weergegeven.

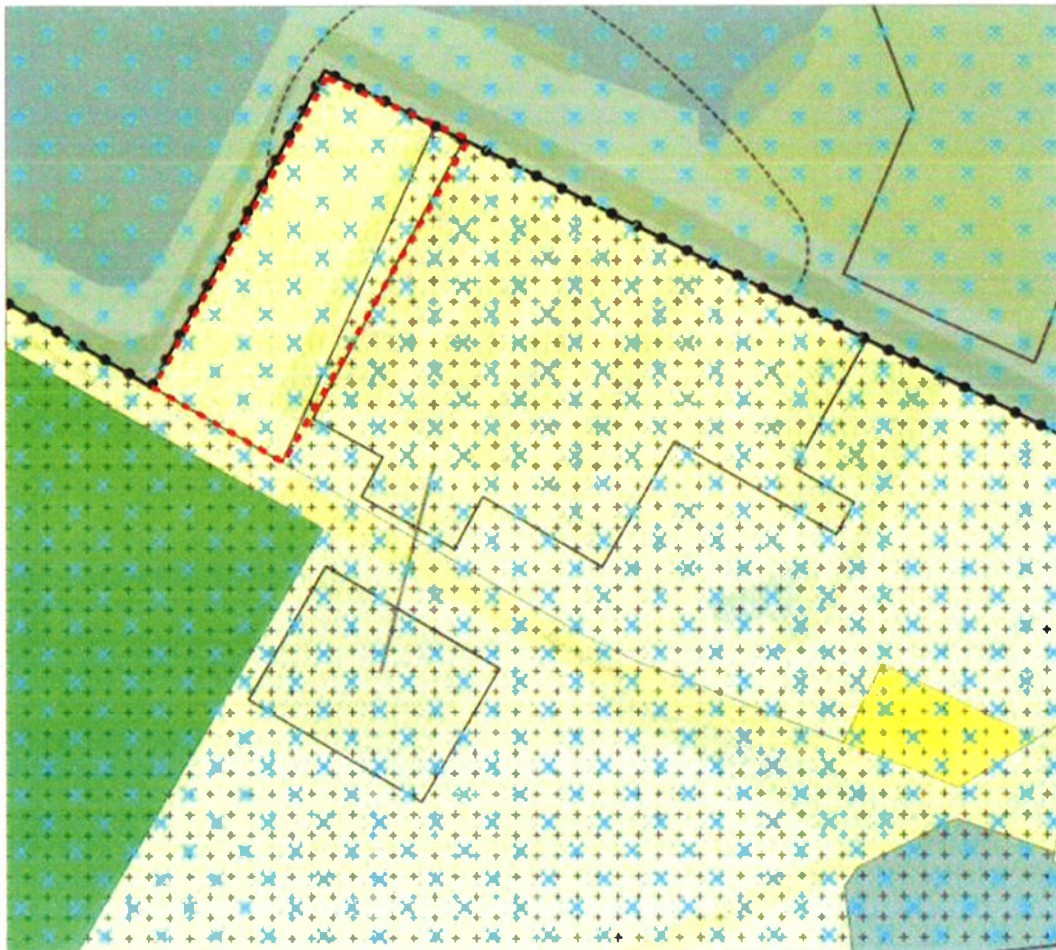

Afbeelding 1.1: Ligging projectgebied in het buitengebied van de gemeente Hardenberg (Bron: ArcGIS)

1.3 Geldend bestemmingsplan

Het projectgebied is gelegen binnen de begrenzing van het bestemmingsplan "Buitengebied Hardenberg". Dit bestemmingsplan is op 2 december 2014 door de gemeenteraad vastgesteld. Nadien heeft er nog een herziening van de regels plaatsgevonden. Op basis van dit bestemmingsplan heeft het projectgebied de bestemming 'Agrarisch met waarden - Besloten heideontginningslandschap' zonder bouwvlak. Daarnaast is op een deel van het projectgebied de dubbelbestemming 'Waarde - Archeologie 4' opgenomen. Eén en ander wordt weergegeven in de in afbeelding 1.2. opgenomen uitsnede van de verbeelding van dit bestemmingsplan.

Afbeelding

afbeelding 1.2: Uitsnede verbeelding geldende bestemmingsplan (Bron: www.ruimtelijkeplannen.nl)

Gronden met de bestemming 'Agrarisch met waarden - Besloten heideontginningslandschap' zijn onder meer bedoeld voor de uitoefening van één agrarisch bedrijf (uitgezonderd glastuinbouw) en de instandhouding van de sterke gebiedskenmerken van het besloten heideontginningslandschap. Bedrijfsgebouwen mogen uitsluitend binnen het bouwvlak worden gebouwd. Daarnaast mag de oppervlakte van stikstofemitterende bouwwerken per agrarisch bedrijf ten hoogste de ten tijde van de vaststelling van het bestemmingsplan aanwezige oppervlakte bedragen, met dien verstande dat een groter oppervlakte aan stikstofemitterende bouwwerken is toegestaan indien er geen sprake is van een toename van de ammoniakemissie.

Het realiseren van de stal buiten het bouwvlak is niet in overeenstemming met het geldende bestemmingsplan. Daarnaast wordt de oppervlakte aan stikstofemitterende bouwwerken vergroot. Binnenplanse afwijkingsmogelijkheden en wijzigingsbevoegdheden zijn ontoereikend om de beoogde uitbreiding mogelijk te maken. Daarom wordt met toepassing van artikel 2.12, eerste lid, sub a, onder 3° Wabo afgeweken van het bestemmingsplan "Buitengebied Hardenberg" om het gewenste initiatief mogelijk te maken.

1.4 Eisen aan een ruimtelijke onderbouwing

Een op artikel 2.12, eerste lid, sub a, onder 3° Wabo gebaseerde zelfstandige instructie voor de inhoud en inrichting van deze ruimtelijke onderbouwing ontbreekt in het Besluit omgevingsrecht (Bor). Artikel 5.20 van het Besluit omgevingsrecht (Bor) verklaart voor de inhoud van het besluit de artikelen 3.1.2, 3.1.6 en 3.3.1, eerste lid, van het Bro van overeenkomstige toepassing. Voorliggende ruimtelijke onderbouwing belicht alle relevante aspecten vanuit de ruimtelijke ordening en toont aan dat voorliggend project in overeenstemming is met een goede ruimtelijke ordening. Hieronder is verwoordt waaraan een ruimtelijke onderbouwing moet voldoen. In een goede ruimtelijke onderbouwing zijn neergelegd:

1. een verantwoording van de gemaakte keuzen;
2. een beschrijving van de wijze waarop in het plan rekening is gehouden met de gevolgen voor de waterhuishouding; Hiervoor wordt verwezen naar hoofdstuk 5;
3. de uitkomsten van het in artikel 3.1.1 bedoelde overleg; Hiervoor wordt verwezen naar hoofdstuk 7;
4. de uitkomsten van het met toepassing van artikel 3:2 van de Algemene wet bestuursrecht verrichte onderzoek; verwezen wordt naar de gehele ruimtelijke onderbouwing waaruit blijkt dat met alle relevante feiten en af te wegen belangen rekening is gehouden;
5. een beschrijving van de wijze waarop burgers en maatschappelijke organisaties bij de voorbereiding zijn betrokken; het ontwerpbesluit wordt voor een ieder ter inzage worden gelegd. Er wordt gelegenheid geboden om zienswijzen in te dienen;
6. de inzichten over de economische uitvoerbaarheid van het plan; Verwezen wordt naar hoofdstuk 6.

Voor zover bij het project geen milieueffectrapport als bedoeld in hoofdstuk 7 van de Wet milieubeheer wordt opgesteld, waarin de hierna volgende onderdelen zijn beschreven, worden in de ruimtelijke onderbouwing ten minste neergelegd:

7. een beschrijving van de wijze waarop met de in de grond aanwezige of te verwachten monumenten rekening is gehouden; Verwezen wordt naar paragraaf 4.8.
8. voor zover nodig een beschrijving van de wijze waarop rekening is gehouden met overige waarden van de in het besluit begrepen gronden en de verhouding tot het aangrenzende gebied; In hoofdstuk 4 en 5 is aandacht besteed aan relevante aspecten;
9. een beschrijving van de wijze waarop krachtens hoofdstuk 5 van de Wet milieubeheer vastgestelde milieukwaliteitseisen bij het besluit zijn betrokken; het betreffende hoofdstuk 5 van de Wet milieubeheer heeft betrekking op luchtkwaliteitseisen. Dit wordt beschreven in paragraaf 4.3.

1.5 Leeswijzer

Na deze inleiding wordt in hoofdstuk 2 een beschrijving van de huidige en de gewenste situatie gegeven.

In hoofdstuk 3 wordt ingegaan op het beleidskader. Hierin wordt het beleid van het Rijk, de provincie Overijssel en de gemeente Hardenberg beschreven.

In hoofdstuk 4 passeren de relevante milieu- en omgevingsaspecten de revue.

In hoofdstuk 5 wordt er in gegaan op het aspect water.

In hoofdstuk 6 wordt ingegaan op de uitvoerbaarheid van het project.

Hoofdstuk 7 gaat in op het vooroverleg als bedoeld in artikel 3.1.1 Bro.

HOOFDSTUK 2 DE HUIDIGE EN GEWENSTE SITUATIE

2.1 Huidige situatie

2.1.1 Landschappelijke aspecten

Het projectgebied bevindt zich in het besloten heideontginningslandschap. Het besloten heideontginningslandschap kenmerkt zich door veel groen, rechte wegen, rechthoekige akkers en weiden, van oorsprong kleinere boerenerven. Erven zijn relatief groot, vaak met een stevig raamwerk van erfbeplanting en liggen als blokken aan de weg geschakeld.

2.1.2 Het projectgebied en omgeving

Het projectgebied ligt in het buitengebied van het buurtschap Collendoorn, ten noordwesten van de kern Hardenberg. De ruimtelijke- functionele structuur van de omgeving van het projectgebied is divers en bestaat uit agrarische cultuurgronden, agrarische bedrijven, bospercelen, verspreid liggende woonerven, niet-agrarische bedrijven, een vakantiepark (PonyparkCity) en een natuurplas welke op termijn herontwikkeld wordt.

Op het bestaande bedrijfsperceel van het pluimveebedrijf aan de Allemansweg 1/1a bevinden zich verschillende bedrijfsgebouwen (stallen en schuren), twee bedrijfswoningen en een camperplaats. Het erf kent van oorsprong een traditionele opbouw, waarbij de woonfunctie zich op het voorerf bevindt en de werkfunctie op het achtererf. De uitbreidingslocatie, het projectgebied, bevindt zich in het verlengde van de stallen. De uitbreidingslocatie is in de huidige situatie onbebouwd en thans ingericht als bouwland.

De uitbreiding wordt op afbeelding 2.1. aangegeven met de rode belijning. Een weergave van de huidige situatie op luchtfoto's wordt weergegeven op afbeelding 2.1.

Afbeelding 2.1: Luchtfoto's huidige situatie projectgebied (Bron: provincie Overijssel)

2.2 Gewenste ontwikkeling

Voor de locatie is door De Erfontwikkelaar een Ruimtelijk kwaliteitsplan opgesteld. In het plan wordt ingegaan op de nieuwe situatie waarbij de samenhang van de ontwikkeling in de omgeving centraal staat. Hierna zijn enkele aspecten uit het plan opgenomen. Voor het volledige plan wordt verwezen naar bijlage 1 van deze ruimtelijke onderbouwing.

2.2.1 Gewenste uitbreiding

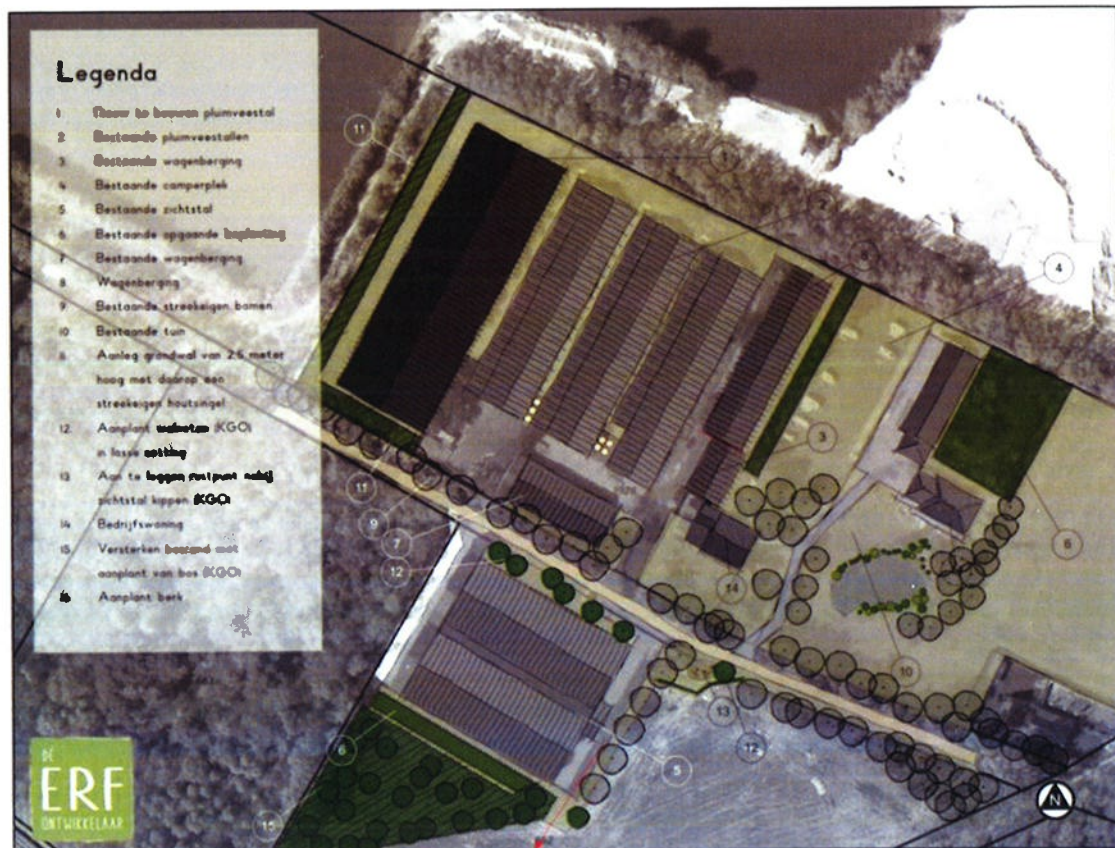
Zoals in de aanleiding is beschreven bestaat het voornemen om het bestaande pluimveebedrijf aan de Allemansweg 1/1a te Collendoorn uit te breiden op basis van de KGO-regeling Agro & Food (Kwaliteitsimpuls

Groene Omgeving). Uitbreiding is noodzakelijk om aan te kunnen sluiten bij kipvriendelijkere concepten. Er zal door gebruik te maken van de Best Beschikbare Technieken geen toename van stikstofdepositie plaats vinden ten opzichte van de huidige vergunde situatie.

De uitbreiding bestaat uit een nieuw te bouwen pluimveestal (1) ten noordwesten van het bestaande bedrijfsperceel. De stal wordt in het verlengde van het bestaande bedrijfsperceel gebouwd en heeft dezelfde strekkingsrichting als de overige bedrijfsbebouwing. Hiermee sluit de uitbreiding vanuit ruimtelijk opzicht goed aan op de bestaande situatie en is er vanuit de bedrijfsvoering sprake van een efficiënte opzet.

In afbeelding 2.2 is een schets met daarin de gewenste inrichting opgenomen:

Afbeelding 2.2: Gewenste inrichting van het projectgebied (Bron: De Erfontwikkelaar)

2.2.2 Landschappelijke inpassing

In het KGO-beleid wordt onderscheid gemaakt tussen een basisinspanning en de kwaliteitsimpuls. Dit onderscheid komt voort uit de omgevingsvisie van de provincie Overijssel. Hierin staat het volgende:

"Bij grootschalige ontwikkelingen (nieuw of uitbreiding van het bestaande) wordt naast een investering in de ontwikkeling zelf, tegelijkertijd geïnvesteerd in de omgevingskwaliteit (aanvullende inspanning)."

Bij elke ontwikkeling geldt op basis van de KGO-regeling, de noodzaak tot landschappelijke inpassen. Zodra sprake is van een grootschalige ontwikkeling, geldt een meer gebiedsgerichte benadering. De Kwaliteitsimpuls Groene Omgeving is dan van toepassing, naast de basisinspanning. Dit geldt voor nieuwe functies en grootschalige uitbreiding van bestaande functies in het buitengebied. In voorliggend geval is gelet op de omvang van de uitbreiding zowel de basisinspanning als de extra kwaliteitsprestaties van toepassing. Deze worden hierna beschreven. Voor nadere informatie wordt verwezen naar het Ruimtelijk kwaliteitsplan, welke opgenomen is in bijlage 1 van deze onderbouwing.

Basisinspanning

Hierna wordt beschreven op welke wijze invulling is gegeven aan de basisinspanning.

Situering bebouwing:

De gekozen plek is logisch, het sluit aan op de bestaande rechte lijnige structuur en valt hier nauwelijks op door het aanwezige groen. Wel zal de nieuwe stal in lijn met de bestaande stallen staan. De bestaande camperplaats kan tevens behouden blijven.

Groenstructuur:

De nieuwe pluimveestal komt geheel in bestaand groen te staan. Enkel langs de Allemansweg is de beplanting niet gesloten meer. Hier wordt de bestaande singel verdicht zodat de stal straks niet te zien is. Daarnaast wordt langs de lengte van de stal op eigen terrein een grondwal voorzien van 2,5 meter hoog. Hierop wordt eveneens een gebiedseigen houtsingel aangeplant. Het is kenmerkend in het besloten heideontginningslandschap dat een agrarisch bedrijf een groene zoom heeft. Dit betekent echter niet dat het geheel verstopt hoeft te worden. De zichtstal, de woningen en het centrale erf nabij de entree van het bedrijf blijven zoals het is. Open met solitaire bomen en zicht op het bedrijf. De zuidzijde van het bedrijf is landschappelijk ingepast met een streekeigen houtsingel dat aansluit op een bestaande brede groen-strook langs de Allemansweg en bomen aan de oost en noordzijde van de stal.

Inrichting erf:

Het erf is praktisch ingericht en kent meerdere ontsluitingen op de Allemansweg. Middels een centraal erf kunnen alle stallen bereikt worden. Heldere routing en een afsluitbaar erf is belangrijk op een moderne pluimveehouderij.

Door de hierboven genoemde maatregelen wordt het erf inclusief uitbreiding op een adequate landschappelijke wijze ingepast.

Kwaliteitsimpuls

Zoals reeds beschreven is de Kwaliteitsimpuls Agro en Food van toepassing. In het Ruimtelijk kwaliteitsplan is het KGO-model gevolgd en is een nadere motivering gegeven ten aanzien van de aard en impact van de ontwikkeling en het belang dat hierbij speelt. Kortheidshalve wordt voor de motivering naar het Ruimtelijk kwaliteitsplan verwezen.

Het gebied Collendoorn is een belangrijk stedelijk uitloopgebied van de nieuwbouwwijk Marslanden. Het sluit aan op de bestaande wandelroutes in het gebied. Aangezien het wandelnetwerk over het bedrijf, en het fietsnetwerk nabij het bedrijf loopt is er voor gekozen om een rustpunt aan te leggen. Dit rustpunt is een aanvulling op de bestaande zichtstal waar informatie gegeven wordt over de moderne pluimveehouderij. Het rustpunt zal bestaan uit twee ro-buuste zitbanken drie kleine zitelementen (of tafels) in de vorm van boosmtammen, een oplaadpunt voor de elektrische fiets en enige beschutting in de vorm van een beukenhaag. Nabij het bedrijf zijn verschillende recreatieparken.

Op de hoger gelegen delen van Collendoorn komt veel (aangeplant) bos voor. Deze verschillende bossen kenmerken zich door de losse vorm in het landschap. Het zijn overhoeken, beplanting op een recreatief park, op de voormalige vuilstort en rondom de natuurplas. Vanuit de landschapsidentiteitskaarten wordt dit bos als kwaliteit gezien. Het noordelijke deel van het erf is al voorzien van een stevige groene inpassing. De zuidzijde daarentegen ligt vrij op en in het landschap. Direct ten westen van de stal wordt ca. 2800 m² bos aangeplant in een losse vorm. De zuidzijde van de stallen (voorzijde) zijn onder de bomen door te zien. Hier is ook de ingang naar de zichtstal.

Daarnaast is initiatiefnemer in overleg getreden met het plaatselijk belang. Hieruit bestaat de wens om tussen de pluimveestal en de Allemansweg een klimaatbosje te voorzien. Klimaatbosjes bestaan uit minimaal drie walnoten- bomen die in een driehoeksvorm zijn geplant. Ze staan symbool voor de grote compensatiebossen die in de tropen en Oost-Europa worden aangelegd voor het binden van kooldioxide (CO₂), de grootste boosdoener als het gaat om het klimaatprobleem. In Nederland hebben we geen ruimte voor compensatiebossen, maar we kunnen wel ons best doen om minder CO₂ te produceren, bijvoorbeeld door de auto vaker te laten staan en CO₂-neutrale producten te kopen. De herkenbare klimaatbosjes moeten ons

daartoe stimuleren. De klimaatbosjes worden gestimuleerd vanuit het nationaal landschap. Aan de Allemansweg zal initiatiefnemer 9 Walnoten in de maat 16-18 aanplanten. Informatie wordt in overleg met Landschap Overijssel gegeven. De aanleg van dergelijke klimaatbosjes wordt namelijk door Landschap Overijssel gestimuleerd.

Samenvatting KGO-maatregelen:

- aanleg van een recreatief rustpunt op het erf aan de Allemansweg waarbij een zitgelegenheid met een oplaadpunt wordt gerealiseerd nabij de zichtstal. De gekozen locatie sluit aan op bestaande wandel en fietsroutes, en de reeds aanwezige zichtstal;
- uitbreiden van het huidige bos aan de noordzijde van het erf met ca. 2800 m² bos;
- in samenspraak met het Plaatselijk Belang Collendoorn wordt een zogenaamd klimaatbosje van Walnoten aangelegd. De bomen worden in een grote maat aanplant. (16-18 cm stam omtrek).

Door bovengenoemde maatregelen is er sprake van een evenwicht tussen de geboden ontwikkelingsruimte en de verplichte kwaliteitsimpuls.

2.2.3 Verkeer en parkeren

In het kader van verkeer en parkeren is het van belang om op te merken dat het gaat om een bestaand bedrijf. Als gevolg van de ontwikkeling zullen de dierenaantallen met circa 18% groeien. Als gevolg van deze uitbreiding kan de aanvoer van voer en afvoer van mest efficiënter plaatsvinden (volle vrachten). Het aantal transportbewegingen zal daarom minimaal zijn. Tot slot is bij het situeren van de nieuwe stal rekening gehouden met voldoende manoeuvreerruimte.

De ontwikkeling brengt in het kader van de aspecten verkeer, parkeren, laden en lossen geen belemmeringen met zich mee.

HOOFDSTUK 3 BELEIDSKADER

Dit hoofdstuk beschrijft, voor zover van belang, het beleid vanuit het rijk, de provincie Overijssel en gemeente Hardenberg. Naast de belangrijkste algemene uitgangspunten worden de specifieke voor dit projectgebied geldende uitgangspunten weergegeven.

3.1 Rijksbeleid

3.1.1 Structuurvisie Infrastructuur en Ruimte (SVIR)

3.1.1.1 Algemeen

De Structuurvisie Infrastructuur en Ruimte is op 13 maart 2012 vastgesteld. De Structuurvisie Infrastructuur en Ruimte (SVIR) geeft een totaalbeeld van het ruimtelijk- en mobiliteitsbeleid op rijksniveau en vervangt de Nota Ruimte, de Structuurvisie Randstad 2040, de Nota Mobiliteit, de MobiliteitsAanpak en de Structuurvisie voor de Snelwegomgeving. Tevens vervangt het een aantal ruimtelijke doelen en uitspraken in onder andere de Agenda Landschap en de Agenda Vitaal Platteland. Daarmee wordt de SVIR het kader voor thematische of gebiedsgerichte uitwerkingen van rijksbeleid met ruimtelijke consequenties.

3.1.1.2 Ladder voor duurzame verstedelijking

In de SVIR wordt de ladder voor duurzame verstedelijking geïntroduceerd. Deze ladder is per 1 oktober 2012 als motiveringseis in het Besluit ruimtelijke ordening (artikel 3.1.6, lid 2) opgenomen. Op 1 juli 2017 is de Ladder in het Besluit ruimtelijke ordening gewijzigd. Aanleiding voor de wijziging waren de in de praktijk gesignaleerde knelpunten bij de uitvoering van de Ladder en de wens om te komen tot een vereenvoudigd en geoptimaliseerd instrument.

3.1.2 Toetsing van het initiatief aan de uitgangspunten in het rijksbeleid

De uitbreiding van het agrarisch bedrijf aan de Allemansweg 1/1a te Collendoorn raakt geen rijksbelangen zoals opgenomen in de SVIR. Tevens wordt opgemerkt dat de realisatie van een nieuwe pluimveestal buiten het bouwvlak en de vergroting van de oppervlakte aan stikstofemitterende bouwwerken niet onder het toepassingsbereik valt van de Ladder voor duurzame verstedelijking, aangezien geen sprake is van een 'nieuwe stedelijke ontwikkeling' in de zin van de Bro. Geconcludeerd wordt dat het rijksbeleid geen belemmering vormt voor de voorgenomen uitbreiding.

3.2 Provinciaal beleid

Het provinciaal beleid is verwoord in tal van plannen. Het belangrijkste plan betreft de Omgevingsvisie Overijssel en de daarbij behorende Omgevingsverordening Overijssel.

3.2.1 Omgevingsvisie Overijssel (2017)

De Omgevingsvisie Overijssel is dé provinciale visie voor de fysieke leefomgeving van Overijssel. In 2017 is de Omgevingsvisie en –verordening 2017 vastgesteld. Duurzaamheid, ruimtelijke kwaliteit en sociale kwaliteit zijn de leidende principes of 'rode draden' bij alle initiatieven in de fysieke leefomgeving van de provincie Overijssel.

3.2.2 Omgevingsverordening Overijssel (2017)

De provincie beschikt over een palet aan instrumenten waarmee zij haar ambities realiseert. Het gaat er daarbij om steeds de meest optimale mix van instrumenten toe te passen, zodat effectief en efficiënt resultaat

wordt geboekt voor alle ambities en doelstellingen van de Omgevingsvisie. De keuze voor inzet van deze instrumenten is bepaald aan de hand van een aantal criteria. In de Omgevingsvisie is bij elke beleidsambitie een realisatieschema opgenomen waarin is aangegeven welke instrumenten de provincie zal inzetten om de verschillende onderwerpen van provinciaal belang te realiseren.

Eén van de instrumenten om het beleid uit de Omgevingsvisie te laten doorwerken is de Omgevingsverordening Overijssel. De Omgevingsverordening is het provinciaal juridisch instrument dat wordt ingezet voor die onderwerpen waarvoor de provincie eraan hecht dat de doorwerking van het beleid van de Omgevingsvisie juridisch geborgd is.

3.2.3 Kwaliteitsimpuls Groene Omgeving

De provincie wil ontwikkelingen in de groene omgeving samen laten gaan met een impuls in kwaliteit. Daarom is de 'Kwaliteitsimpuls Groene omgeving' ontwikkeld als een eenduidige bundeling van diverse bestaande regelingen als rood voor rood, rood voor groen, vab's, landgoederen etc. Deze regelingen blijven daarin overigens wel herkenbaar. Er is een eenvoudige werkwijze ontwikkeld om principes van ontwikkelingsplanologie toepasbaar te maken voor sociaal- economische ontwikkelingen in de groene omgeving. De basis ligt in de principes van zuinig en zorgvuldig ruimtegebruik, de ontwikkelingsperspectieven en de 'Catalogus Gebiedskenmerken'.

Ontwikkelingen in de groene omgeving worden als volgt benaderd: *"Er wordt ruimte voor sociaal-economische ontwikkeling geboden als deze ontwikkeling vanuit zuinig en zorgvuldig ruimtegebruik verantwoord is en in het ontwikkelingsperspectief ter plekke past en volgens de 'Catalogus Gebiedskenmerken' wordt uitgevoerd."*

Het borgen en versterken van de ruimtelijke kwaliteit bij ontwikkelingen in de groene omgeving is verankerd in artikel 2.1.6 van de Omgevingsverordening Overijssel. Aan de geboden ontwikkelruimte worden dus voorwaarden verbonden om ruimtelijke kwaliteit te handhaven dan wel in voorkomende gevallen de gewenste ruimtelijke kwaliteit te kunnen realiseren. Het gaat hierbij in alle gevallen om een goede ruimtelijke inpassing van de ontwikkeling. Op deze manier wordt aantasting van de omgevingskwaliteit en een verlies aan ecologisch en landschappelijk kapitaal als gevolg van de nieuwe ontwikkeling voorkomen dan wel in voldoende mate gecompenseerd.

Agro & Food

Bij agrarische bedrijven die flink willen groeien is vaak een wijziging van het bestemmingsplan en vergroting van het bouwblok aan de orde. De afgelopen jaren was hiervoor de Kwaliteitsimpuls Groene Omgeving (KGO) van toepassing. Aanvullend op de KGO wordt nu de Kwaliteitsimpuls Agro & Food geïntroduceerd. Dit is ook vastgelegd in de onlangs in werking getreden Omgevingsverordening Overijssel.

Ter ondersteuning van de uitvoering van de Kwaliteitsimpuls Agro & Food heeft de provincie Overijssel een handreiking gemaakt. In deze handreiking komt een groot aantal beleidsvelden uit de Omgevingsvisie samen waar de provincie graag kwaliteitswinst wil boeken. Denk aan (grond)waterkwaliteit, milieukwaliteit, energie(transitie), bodem, klimaatadaptatie, natuur en landschap, circulaire economie, dierenwelzijn en volksgezondheid. Naast deze beleidsvelden besteedt de handreiking ook aandacht aan sociale kwaliteit. In de handreiking wordt aan de hand van een groot aantal voorbeeldbedrijven zichtbaar gemaakt op welke manieren kwaliteitswinst te realiseren is.

3.2.4 Uitvoeringsmodel Omgevingsvisie Overijssel

De opgaven, kansen, beleidsambities en ruimtelijke kwaliteitsambities voor de provincie zijn in de Omgevingsvisie Overijssel geschetst in ontwikkelingsperspectieven voor de groene omgeving en stedelijke omgeving.

Om de ambities van de provincie waar te maken, bevat de Omgevingsvisie een uitvoeringsmodel. Dit model is gebaseerd op drie niveaus, te weten:

1. Of - generieke beleidskeuzes;
2. Waar - ontwikkelingsperspectieven;
3. Hoe - gebiedskenmerken.

Deze begrippen worden hieronder nader toegelicht.

3.2.4.1 Of - generieke beleidskeuzes

Generieke beleidskeuzes zijn keuzes die bepalend zijn voor de vraag of ontwikkelingen nodig dan wel mogelijk zijn. In deze fase wordt beoordeeld of er sprake is van een maatschappelijke opgave. Of een initiatief mogelijk is, wordt onder andere bepaald door generieke beleidskeuzes van EU, Rijk of provincie. Denk aan beleidskeuzes om basiskwaliteiten als schoon drinkwater en droge voeten te garanderen. Andere generieke beleidskeuzes betreffen het voorkomen van overaanbod van bijvoorbeeld woningbouw- en kantoorlocaties.

Ook wordt in deze fase de zgn. Overijsselse ladder voor duurzame verstedelijking gehanteerd. Deze Overijsselse ladder geeft een nadere invulling aan de vraag hoe de behoefte moet worden bepaald, zowel in de stedelijke als in de groene omgeving, en op welke wijze de regionale afstemming vorm gegeven moet worden. Integraliteit, toekomstbestendigheid, concentratiebeleid, (boven)regionale afstemming en zuinig en zorgvuldig ruimtegebruik zijn beleidskeuzes die invulling geven aan de Overijsselse ladder voor duurzame verstedelijking.

Voor specifieke gebieden in Overijssel geldt dat niet alle initiatieven mogelijk zijn. Dit heeft te maken met zwaarwegende publieke belangen, Gebiedsspecifieke beleidskeuzes om de zwaarwegende publieke belangen te borgen, zijn: reservering voor waterveiligheid en beperking wateroverlast, drinkwater/grondwaterbeschermingsgebieden, het Natuurnetwerk Nederland (NNN, voorheen Ecologische Hoofdstructuur (EHS)), de Nationale Landschappen en het provinciaal routenetwerk transport gevaarlijke stoffen.

3.2.4.2 Waar – ontwikkelingsperspectieven

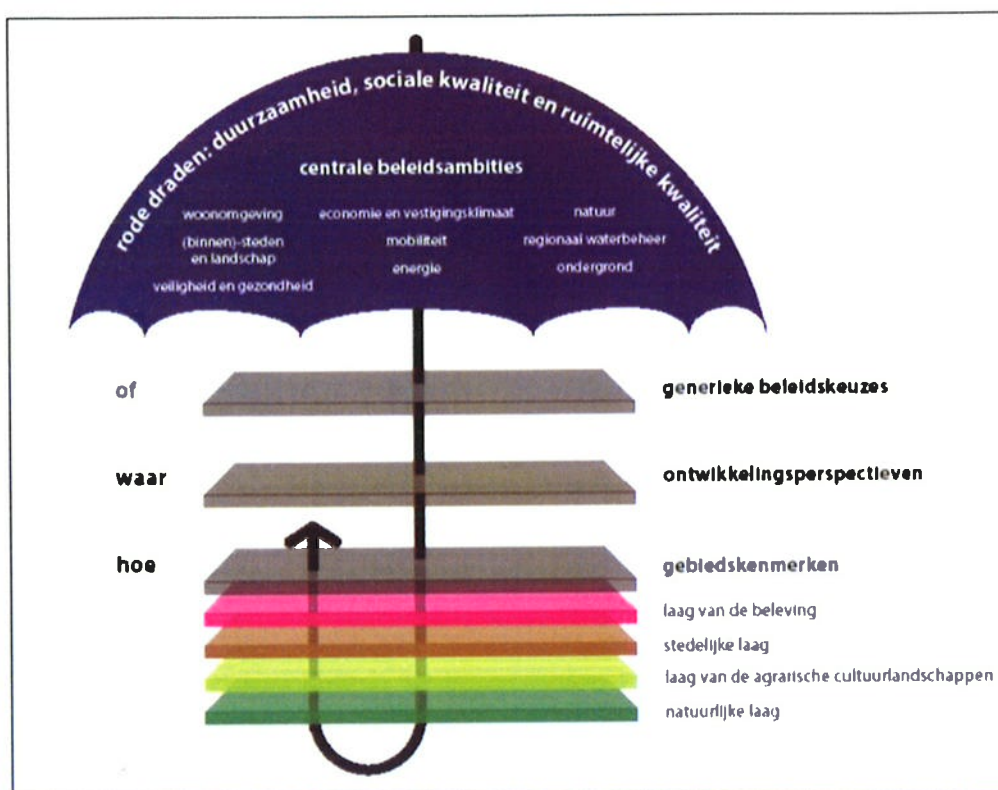
Als uit de beoordeling in het kader van de generieke beleidskeuzes blijkt dat de voorgenomen ruimtelijke ontwikkeling aanvaardbaar is, vindt een toets plaats aan de ontwikkelingsperspectieven. In de Omgevingsvisie is een spectrum van zes ontwikkelperspectieven beschreven voor de groene en stedelijke omgeving. Met dit spectrum geeft de provincie ruimte voor het realiseren van de in de visie beschreven beleids- en kwaliteitsambities.

De ontwikkelperspectieven geven richting aan wat waar ontwikkeld zou kunnen worden. Daar waar generieke beleidskeuzes een geografische begrenzing hebben, zijn ze consistent doorvertaald in de ontwikkelingsperspectieven. De ontwikkelingsperspectieven zijn richtinggevend en bieden de nodige flexibiliteit voor de toekomst.

3.2.4.3 Hoe - gebiedskenmerken

Op basis van gebiedskenmerken in vier lagen (natuurlijke laag, laag van het agrarisch cultuurlandschap, stedelijke laag en laag van de beleving) gelden specifieke kwaliteitsvoorwaarden en –opgaven voor ruimtelijke ontwikkelingen. Het is de vraag 'hoe' een ontwikkeling invulling krijgt.

Aan de hand van de drie genoemde niveaus kan worden gezien of een ruimtelijke ontwikkeling mogelijk is en er behoefte aan is, waar het past in de ontwikkelingsvisie en hoe het uitgevoerd kan worden. Afbeelding 3.1 geeft dit schematisch weer.

Afbeelding 3.1: Uitvoeringsmodel Omgevingsvisie Overijssel (Bron: Provincie Overijssel)

3.2.5 Toetsing van het initiatief aan het Uitvoeringsmodel Omgevingsvisie Overijssel

Indien het concrete initiatief wordt getoetst aan het Uitvoeringsmodel Omgevingsvisie Overijssel ontstaat globaal het volgende beeld.

3.2.5.1 Of- Generieke beleidskeuzes

Ten aanzien van de generieke beleidskeuzes zijn de beleidskeuzes 'Principe van zuinig en zorgvuldig ruimtegebruik' en 'Kwaliteitsimpuls Groene omgeving' van toepassing. De betreffende artikelen uit de Omgevingsverordening Overijssel worden hierna beschreven en getoetst.

Artikel 2.1.3 Zuinig en zorgvuldig ruimtegebruik

Bestemmingsplannen voor de Groene Omgeving voorzien uitsluitend in ontwikkelingen die een extra ruimtebeslag door bouwen en verharding leggen anders dan de uitleg van steden en dorpen wanneer aannemelijk is gemaakt:

- dat (her)benutting van bestaande erven en/of bebouwing in de Groene Omgeving in redelijkheid niet mogelijk is;
- dat mogelijkheden voor combinatie van functies op bestaande erven optimaal zijn benut.

In de Omgevingsverordening Overijssel is het begrip "groene omgeving" nader gedefinieerd als: *de gronden die niet vallen onder bestaand bebouwd gebied.*

In de Omgevingsverordening Overijssel is het begrip "bestaande erven" nader gedefinieerd als: *bestaande en/of als zodanig bestemde bouwvlakken ten behoeve van woningen, voorzieningen en bedrijven in de Groene Omgeving, daarbij inbegrepen de bouwvlakken voor dergelijke functies die voorzien zijn in voorontwerp-bestemmingsplannen voor zover de provinciale diensten daarover een positief advies hebben uitgebracht in het kader van het vooroverleg als bedoeld in artikel 3.1.1 Bro;*

Toetsing van het initiatief aan artikel 2.1.3 van de Omgevingsverordening Overijssel

In voorliggend geval is sprake van zorgvuldig ruimtegebruik aangezien een uitbreiding van een bestaand agrarisch bedrijf plaatsvindt. De uitbreiding is zodanig gesitueerd dat de beschikbare ruimte zo optimaal mogelijk wordt benut. Geconcludeerd kan worden dat de gewenste ontwikkeling voldoet aan artikel 2.1.3 van de omgevingsverordening.

Artikel 2.1.6, lid 1 Kwaliteitsimpuls Groene Omgeving

Bestemmingsplannen voor de Groene Omgeving kunnen – met in achtneming van het bepaalde in artikel 2.1.3 en artikel 2.1.4 en het bepaalde in artikel 2.1.5 – voorzien in nieuwvestiging en grootschalige uitbreidingen van bestaande functies in de Groene Omgeving, uitsluitend indien hier sociaal-economische en/of maatschappelijke redenen voor zijn én er is aangetoond dat het verlies aan ecologische en/of landschappelijke waarden in voldoende mate wordt gecompenseerd door investeringen ter versterking van ruimtelijke kwaliteit in de omgeving.

Zoals uit het voorgaande blijkt is artikel 2.1.5 van de Omgevingsverordening in het voorliggende geval ook van toepassing. Artikel 2.1.5 stelt – samengevat – dat nieuwe ontwikkelingen mogelijk kunnen worden gemaakt indien deze de ruimtelijke kwaliteit versterken en wordt gemotiveerd dat de ontwikkeling past binnen het geldende ontwikkelingsperspectief. De mogelijkheid bestaat om van het ontwikkelingsperspectief af te wijken indien er sprake is van een sociaaleconomisch en/of maatschappelijk belang en voldoende verzekerd is dat er sprake is van een verbetering van de ruimtelijke kwaliteit.

Toetsing van het initiatief aan artikel 2.1.6, lid 1 van de Omgevingsverordening Overijssel

Zoals beschreven in paragraaf 2.2. en nader uitgewerkt in het Ruimtelijk kwaliteitsplan (bijlage 1 van deze onderbouwing) wordt de nieuwe situatie landschappelijk ingepast en de ruimtelijke kwaliteit ter plaatse verbeterd. De beplantingskeuze en de locatie van de aanplant is mede gebaseerd op de geldende gebiedskenmerken. Een nadere uitwerking van de provinciale 'Kwaliteitsimpuls Groene Omgeving Agro & Food' is opgenomen in paragraaf 2.2.2 en het Ruimtelijk kwaliteitsplan. Hieruit blijkt dat de ontwikkelingsruimte in evenwicht is met de investeringen in de ruimtelijke kwaliteit. Geconcludeerd wordt dat het voornemen in overeenstemming is met artikel 2.1.6 van de Omgevingsverordening.

3.2.5.2 Waar - Ontwikkelingsperspectieven

In dit geval zijn de ontwikkelingsperspectieven voor de Groene Omgeving van belang. In de Groene Omgeving gaat het hoofdzakelijk om: behoud en versterking van de kwaliteit van het landschap, het realiseren van een samenhangend netwerk van gebieden met natuur- en waterkwaliteit, ontwikkelingsmogelijkheden voor de landbouw, het toerisme en andere economische dragers, realisatie van waterkwaliteitsdoelen, het duurzaam beheer van drinkwatervoorraden én het opwekken van hernieuwbare energie. In de Groene Omgeving onderscheidt de provincie de volgende drie ontwikkelingsperspectieven:

- de zone Ondernemen met Natuur en Water (ONW);
- agrarisch ondernemen in het grootschalige landschap;
- wonen en werken in het kleinschalige mixlandschap.

Het projectgebied kent op basis van de ontwikkelingsperspectievenkaart van de provincie Overijssel het ontwikkelingsperspectief 'Agrarisch ondernemen in het grootschalig landschap'. In afbeelding 3.2 is een uitsnede van de perspectievenkaart behorende bij de Omgevingsvisie opgenomen.

Afbeelding 3.2: Uitsnede ontwikkelingsperspectievenkaart Omgevingsvisie Overijssel (Bron: Provincie Overijssel)

'Agrarisch ondernemen in het grootschalig landschap'

Dit ontwikkelingsperspectief omvat gebieden waar verdere modernisering en schaalvergroting van de landbouw in combinatie met verduurzaming de ruimte krijgt. Die ruimte kan verdiend worden door te investeren in kwaliteitsvoorwaarden. Onder verduurzaming verstaan we hier: realisatie van de waterkwaliteitsdoelen, gezondheid en welzijn van mens en dier, bijdrage aan de energietransitie, klimaatbestendigheid en ketenoptimalisatie, en ontwikkelen met aandacht voor – en waar mogelijk in dialoog met – omwonenden. Agrarische ondernemers staan voor de uitdaging om hun – vaak grote – gebouwen en erven zo vorm te geven dat ze passen bij maat en schaal van het landschap en de ruimtelijke en milieukwaliteit versterken.

Toetsing van het initiatief aan het 'Ontwikkelingsperspectief'

Het concrete voornemen voorziet in het uitbreiden van de agrarische bestemming. Het agrarisch bedrijf aan de Allemansweg wil graag een beter leefklimaat realiseren voor het pluimvee. Ter realisatie hiervan wordt er een nieuwe pluimveestal gebouwd. Het geldende ontwikkelingsperspectief is primair gericht op het bieden van ruimte voor verdere modernisering en schaalvergroting van de landbouw in combinatie met verduurzaming. De voorgenomen ontwikkeling past hier volledig binnen. Geconcludeerd wordt dat het ontwikkelingsperspectief zich niet verzet tegen de in deze onderbouwing opgenomen ontwikkeling.

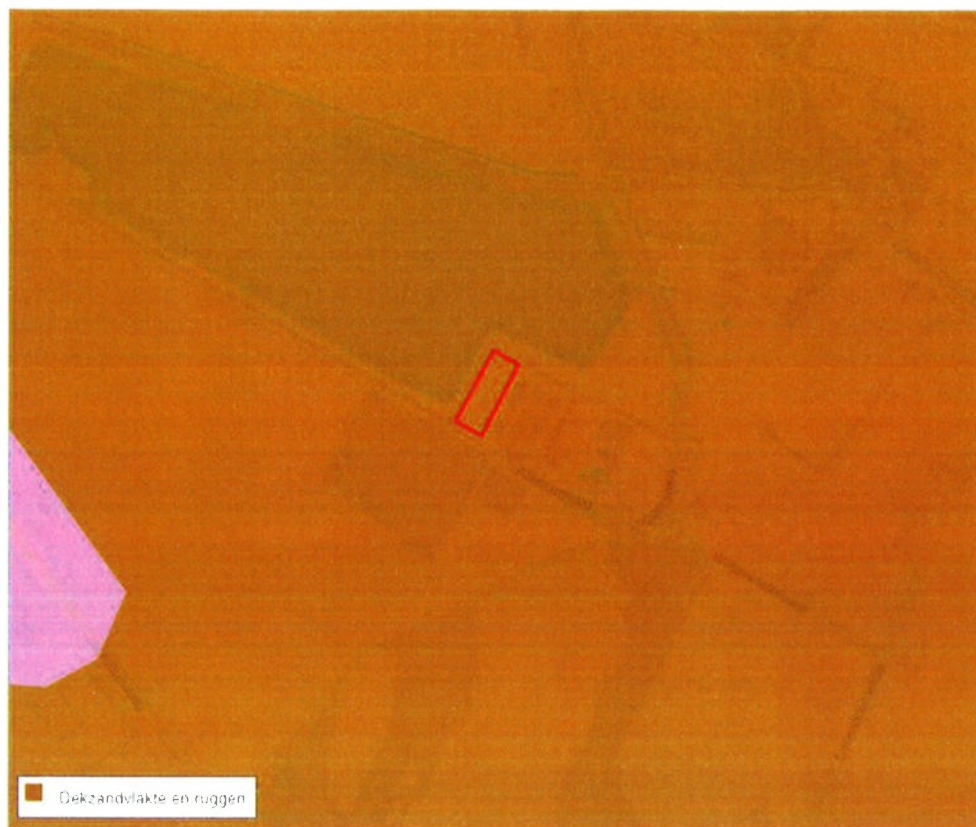
3.2.5.3 Hoe - Gebiedskenmerken

Op basis van gebiedskenmerken in vier lagen (natuurlijke laag, laag van het agrarisch-cultuurlandschap, stedelijke laag en laag van de beleving) gelden specifieke kwaliteitsvoorwaarden en –opgaven voor ruimtelijke ontwikkelingen.

1. De "Natuurlijke laag"

Overijssel bestaat uit een rijk en gevarieerd spectrum aan natuurlijke landschappen. Deze vormen de basis voor het gehele grondgebied van Overijssel. Het beter afstemmen van ruimtelijke ontwikkelingen op de natuurlijke laag kan ervoor zorgen dat de natuurlijke kwaliteiten van de provincie weer mede beeldbepalend

worden. Het projectgebied is op de gebiedskenmerkenkaart de "Natuurlijke laag" aangeduid met het gebiedstype "Dekzandvlakte en ruggen". In afbeelding 3.3 is dat aangegeven.

Afbeelding 3.3: De "Natuurlijke laag": Dekzandvlakte en ruggen (Bron: Provincie Overijssel)

"Dekzandvlakte en ruggen"

De dekzandgronden beslaan een groot gedeelte van de oppervlakte van de provincie. Na de ijstijden bleef er in grote delen een reliëfrijk – door de wind gevormd – zandlandschap achter, dat gekenmerkt wordt door relatief grote verschillen tussen hoog/droog en laag/ nat gebied. Soms vlak bij elkaar, soms verder van elkaar verwijderd. De ambitie is de natuurlijke verschillen tussen hoog en laag en tussen droog en nat functioneel meer sturend en beleefbaar te maken. Dit kan bijvoorbeeld door een meer natuurlijk watersysteem en door beplanting met 'natuurlijke' soorten.

Toetsing van het initiatief aan de "Natuurlijke laag"

In het projectgebied en de directe omgeving zijn de kenmerken van het oorspronkelijke landschap nauwelijks meer waarneembaar. Dit komt hoofdzakelijk doordat het gebied in cultuur is gebracht ten behoeve van de agrarische bedrijvigheid. Bij het bepalen van de boom- en plantsoorten is uitgegaan van streekeigen beplanting. Hier wordt geconcludeerd dat de 'Natuurlijke laag' geen belemmering vormt voor de in deze onderbouwing besloten ontwikkeling.

2. De "Laag van het agrarisch cultuurlandschap"

In de "Laag van het agrarisch cultuurlandschap" gaat het er altijd om dat de mens inspeelt op de natuurlijke omstandigheden en die ten nutte maakt. Hierbij hebben nooit ideeën over schoonheid een rol gespeeld. Wel zijn we ze in de loop van de tijd gaan waarderen om hun ruimtelijke kwaliteiten. Vooral herkenbaarheid, contrast en afwisseling worden gewaardeerd. De ambitie is gericht op het voortbouwen aan de kenmerkende structuren van de agrarische cultuurlandschappen door óf versterking óf behoud óf ontwikkeling of een combinatie hiervan. Het projectgebied is op gebiedskenmerkenkaart in de "Laag van het agrarisch

cultuurlandschap" aangemerkt als landschapstype "Jonge heide- en broekontginningslandschap". In afbeelding 3.4 is dit weergegeven.

Afbeelding 3.4: De "Laag van het agrarisch cultuurlandschap" (Bron: Provincie Overijssel)

"Jonge heide- en broekontginningslandschap"

Kenmerkend voor het jonge heide- en broekontginningslandschap waren oorspronkelijk de grote oppervlakte aan – voormalige – natte en droge heidegronden. Deze waren functioneel verbonden met het essen- en oude hoevenlandschap; hier werd geweid en werden de plaggen gestoken voor in de stal; in de stal bemeste plaggen dienden als structuurverbeteraar en bemesting voor de akkergronden op de essen. Ten opzichte van omliggend essen- en hoevenlandschap zijn de landbouwontginningen relatief grote open ruimtes, deels omzoomd door boscomplex. Erven liggen als blokken aan de weg geschakeld. Wegen zijn lanen met lange rechtstanden. Vaak zijn het 'inbreidings'landschappen met rommelige driehoekstructuren als resultaat. Als ontwikkelingen plaats vinden in de agrarische ontginningslandschappen, dan dragen deze bij aan behoud en versterking van de dragende lineaire structuren van lanen, bosstroken en waterlopen en ontginningslinten met erven en de kenmerkende ruimtematen.

Toetsing van het initiatief aan de "Laag van het agrarisch cultuurlandschap"

In dit geval wordt de agrarische bedrijfsbestemming uitgebreid. De functie past binnen de functionele structuur van de omgeving. Met het treffen van landschapsmaatregelen wordt bijgedragen aan het versterken van de lineaire structuren van lanen, bosstroken en ontginningslinten met erven en de kenmerkende ruimtematen. Het voornemen is in overeenstemming met het gebiedskenmerk behorend bij de 'Laag van het agrarisch cultuurlandschap'.

3. De "Stedelijke laag"

Het projectgebied heeft op basis van de 'Stedelijke laag' geen specifieke kenmerken. Toetsing aan deze laag wordt dan ook achterwege gelaten.

4. De "Laag van de beleving"

Het projectgebied heeft op basis van de 'Laag van de beleving' geen specifieke kenmerken. Toetsing aan deze laag wordt dan ook achterwege gelaten.

3.2.6 Conclusie toetsing aan het provinciaal beleid

Geconcludeerd wordt dat de voorliggende ontwikkeling in overeenstemming is met het in de Omgevingsvisie Overijssel verwoorde en in de Omgevingsverordening verankerde provinciaal ruimtelijk beleid.

3.3 Gemeentelijk beleid

Het gemeentelijk beleid is verwoord in tal van plannen. Hieronder worden de belangrijkste beleidsdocumenten die betrekking hebben op de gewenste ontwikkeling behandeld.

3.3.1 Visienota Buitengebied gemeente Hardenberg

3.3.1.1 Algemeen

De gemeente Hardenberg heeft de hoofdlijnen van het nieuwe ruimtelijke beleid voor het totale buitengebied van de gemeente Hardenberg geformuleerd in de 'Visienota Buitengebied Gemeente Hardenberg'. De nota richt zich vooral op de realisatie van ruimtelijke kwaliteiten in het buitengebied.

De ruimtelijke visie zoals vastgelegd in de visienota heeft de basis gevormd voor de bestemmingsplannen "Buitengebied Hardenberg, Reestdal en Bergentheim-Zuid" en "Buitengebied Hardenberg". De hoofddoelen van het ruimtelijk beleid zoals verwoord in de 'Visienota Buitengebied' zijn:

- Op een duurzame en efficiënte wijze ruimte scheppen voor de verschillende ruimtevragende functies;
- Het vergroten van de leefbaarheid van het platteland;
- Het vergroten van de ruimtelijke kwaliteit.

Deze hoofddoelen zijn in de visienota als volgt vertaald:

1. een thematische benadering van het buitengebied (8 thema's);
2. een gebiedsgerichte benadering van het buitengebied;
3. uitgangspunt hierbij: de landschapstypen en de visuele landschapkenmerken;
4. een ontwikkelingsgerichte wijze van bestemmen.

De keuze voor een gebiedsgerichte benadering houdt verband met het feit dat het buitengebied van Hardenberg geen gebied is met een uniform karakter. De gebiedsgerichte benadering maakt het mogelijk om per gebied te kijken welke kwaliteiten minimaal moeten worden behouden en zo mogelijk versterkt. Per gebied zijn er ook verschillende ontwikkelingsmogelijkheden, die het best bijdragen aan de gebiedskwaliteiten.

Bij de gebiedsindeling wordt uitgegaan van de huidige landschapkenmerken. Deze keuze is onder andere gebaseerd op de nota ruimte, waarin wordt aangegeven dat de kwaliteit van het landschap een volwaardige plaats verdient bij ruimtelijke afwegingen. Het gaat daarbij om algemene landschappelijke, natuurlijke, culturele en cultuurhistorische waarden.

Ook de keuze voor een ontwikkelingsgerichte wijze van bestemmen is gebaseerd op de nota ruimte, waarin het accent in de ruimtelijke ordening is verschoven van 'ordering' naar 'ontwikkeling'. Voor de gemeente houdt dat in, dat zij een andere rol in de ruimtelijke ordening zal gaan vervullen: minder toetsend achteraf en meer richtinggevend vooraf, gericht op de realisatie van ruimtelijke kwaliteit. De gemeente scheidt in haar ruimtelijke plannen de kaders/randvoorwaarden waarbinnen ontwikkelingen kunnen plaatsvinden.

3.3.1.2 Thematische benadering – visie

De thematische benadering is uitgewerkt voor de 8 thema's: bodem en water, landschap, biodiversiteit, milieu, landbouw, wonen, economie en infrastructuur en recreatie en toerisme. Het thema 'landbouw' is in het kader van voorliggend plan meest relevant en wordt hieronder nader uitgewerkt.

Thema landbouw

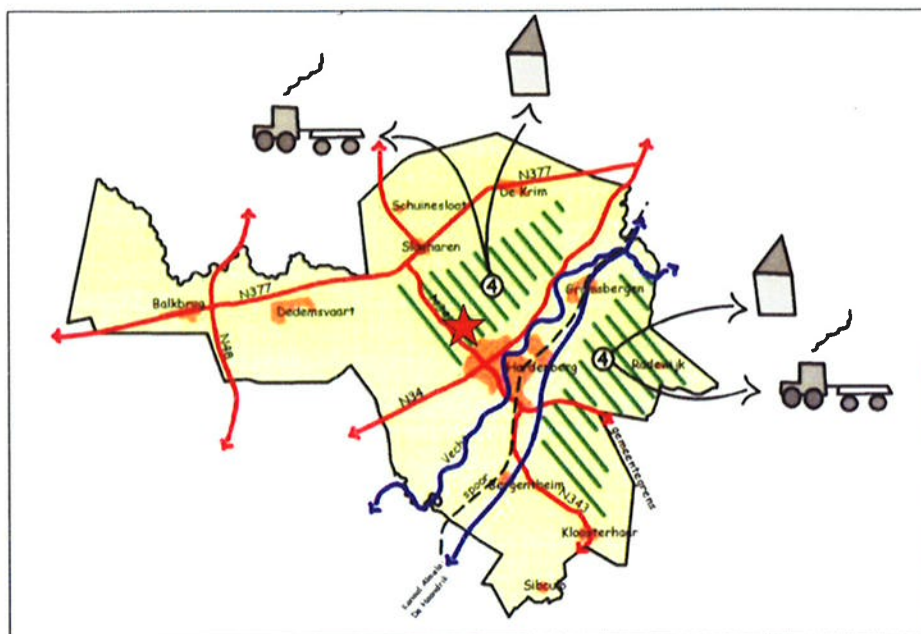
Het gemeentelijk beleid richt zich op:

- 1 Het bieden van ruimte aan de landbouw om te komen tot een rationele, op de markt gerichte productie die in evenwicht is met zijn omgeving;
- 2 Het bieden van ruime mogelijkheden voor verbrede landbouw.
- 3 Een gebiedsgerichte aanpak;
- 4 Ruimte voor maatwerk voor plaatselijke omstandigheden.

De land- en tuinbouw is en blijft de belangrijkste grondgebruiker in de gemeente en bepaalt daardoor voor een belangrijk deel het gezicht van de gemeente. Vooral de grondgebonden landbouw heeft naast het produceren van voedsel een grote rol bij de instandhouding en het beheer van grote delen van de groene ruimte. Voor de continuïteit van de landbouw is het van belang dat agrarische ondernemers aan de ene kant voldoende ruimte krijgen om in te spelen op de eisen van de wereldmarkt en aan de andere kant meer ruimte krijgen om hun bedrijfsvoering te verbreden en te blijven produceren voor de regionale afzet. Voor de komende jaren worden de volgende ontwikkelingen in de landbouw voorzien: - schaalvergroting, door middel van het bijkopen van grond en productierechten; - vergroting van de oppervlakte aan bedrijfsgebouwen in verband met de borging van de kwaliteit van de producten of de ruimte voor de dieren; - gehele of gedeeltelijke bedrijfsomschakeling naar bijvoorbeeld beheer landelijk gebied, biologische landbouw of recreatieve nevenactiviteiten (verbrede landbouw); - verplaatsing dan wel gehele of gedeeltelijke beëindiging van het bedrijf. Deze ontwikkelingen moeten in evenwicht worden gebracht met de omgeving, zowel vanuit landschappelijk oogpunt als vanuit een oogpunt van milieukwaliteit. De gebiedsgerichte aanpak houdt in, dat in de landbouwtontwikkelingsgebieden alle ruimte wordt geboden voor schaalvergroting en intensivering. In deze gebieden is ook ruimte voor nieuwvestiging, bijvoorbeeld in de vorm van bedrijfsverplaatsing. Ook in de andere gebieden zijn hiervoor mogelijkheden, maar in beperktere mate. In deze gebieden zal, vanwege de andere functies die aanwezig zijn, maatwerk nodig zijn. Voor de verbrede landbouw geldt min of meer het omgekeerde. Hiervoor worden ruime mogelijkheden geboden in de niet-landbouwtontwikkelingsgebieden. Ook in de landbouwtontwikkelingsgebieden zijn hiervoor kansen, maar alleen voor zover de landbouwtontwikkeling hierdoor niet gehinderd wordt.

3.3.1.3 Gebiedsgerichte benadering - Deelgebied Collendoorn, Gramsbergen-Zuid, Radewijk

De locatie ligt in Collendoorn, de bijbehorende ontwikkelingsrichting voor dit gebied is het ontwikkelen van een gemengd gebied. Verschillende functies zoals wonen, (verbrede) landbouw en economie (bedrijven) kunnen zich hier vestigen.

Afbeelding 3.5: Uitsnede deelgebied Collendoorn, Gramsbergen-Zuid, Radewijk (Bron: Visienota Buitengebied Hardenberg)

3.3.1.4 Toetsing van het initiatief aan de Visienota Buitengebied Hardenberg

Het uitbreiden van het agrarisch bedrijf past binnen de ontwikkelingsrichting van dit deelgebied, welke zich primair richt op de landbouwfunctie. Met de uitbreiding kunnen kipvriendelijkere concepten worden aangeboden, hetgeen van belang is om aan te sluiten bij de vraag vanuit de markt. Gezien het vorenstaande wordt geconcludeerd dat het voorgenomen plan in overeenstemming is met de 'Visienota Buitengebied gemeente Hardenberg'.

3.3.2 Toekomstvisie gemeente Hardenberg 2013-2023

3.3.2.1 Algemeen

De toekomstvisie voor de gemeente Hardenberg is vastgesteld door de gemeenteraad van Hardenberg op 23 april 2013. Dit plan kent drie doelstellingen:

- samenhang in diverse gemeentelijke beleidsvelden ondersteunen;
- een helder profiel naar buiten toe creëren;
- strategische politieke keuzes maken.

Het resultaat is een visie met strategische keuzes die een duidelijke ontwikkelingsrichting geeft. De toekomstvisie is een levend document dat de gemeente geregeld zal bijstellen om in te kunnen spelen op nieuwe kansen en mogelijkheden. Het biedt houvast voor de langetermijnkoers van de gemeente.

3.3.2.2 Programmalijn 2: werken

De gemeente Hardenberg (en de regio Noordoost Overijssel) heeft een redelijk unieke positie. De bestaande bedrijven zijn voor het grootste deel ontstaan uit decennia lang aanwezige lokale bedrijvigheid, gesticht en doorontwikkeld door lokale ondernemers. De meeste werkgelegenheid zit in de industrie, de zorg en de agrarische sector, maar ook bouw, transport & logistiek en recreatie & toerisme zijn een belangrijke motor voor de Hardenbergse economie.

De volgende doelstellingen zijn geformuleerd:

- Behoud, versterking en verbreding van de werkgelegenheid;
- Concentreren bedrijvigheid in de kernen Hardenberg en Dedemsvaart;

- Versterken recreatie & toerisme en zorg als visitekaartje van de gemeente;
- Vervullen van een regionale economische rol;
- Versterken verbindingen;
- Verminderen regelgeving.

3.3.2.3 Toetsing van het initiatief aan de 'Toekomstvisie gemeente Hardenberg 2013-2023'

Voorliggende ontwikkeling past binnen de programmalijn 'werken'. De ontwikkeling voorziet in een uitbreiding van een volwaardig agrarisch bedrijf. Met de uitbreiding speelt het bedrijf in op de vraag naar diervriendelijker kip. Met het plan wordt het bedrijf duurzamer en blijft de werkgelegenheid die het biedt behouden. Tot slot wordt de locatie verder landschappelijk ingepast op een wijze passend binnen de gebiedsgerichte benadering. Geconcludeerd wordt dat het initiatief in overeenstemming is met de 'Toekomstvisie gemeente Hardenberg 2013-2023'.

3.3.3 Landschap Identiteit Kaart (LIK) en Ontwikkelingsvisie

3.3.3.1 Algemeen

De gemeente heeft voor het grondgebied van de gemeente een Landschap Identiteit Kaart (LIK) gemaakt. In de LIK wordt de identiteit van het gebied bepaald zoals de specifieke kenmerken en kwaliteiten. Op deze wijze wil de gemeente de ruimtelijke kwaliteit van het gebied versterken. Onderhavig projectgebied ligt in het 'Besloten heideontginningslandschap'.

3.3.3.2 Methodiek LIK's

De gemeente Hardenberg wil regie voeren op de ontwikkeling van het landelijk gebied. Daarbij wil de gemeente een meer richtinggevende rol gaan innemen, gericht op het versterken van de ruimtelijke kwaliteit. Ruimtelijke kwaliteit is echter een breed begrip, dat deels subjectief van aard is. In de Visienota Buitengebied is dit gedefinieerd als "eigen identiteit". De identiteit van het gebied komt voort uit de ontstaansgeschiedenis en de daarmee samenhangende landschapstypen. In de LIK is daarom een onderscheid gemaakt tussen de verschillende landschapstypen die in het gebied voorkomen. Vervolgens is voor het gebied een schema opgesteld, waarin een overzicht is opgenomen van de aanwezige waardevolle en storende kenmerken. Ook zijn de kansen of juist bedreigingen voor deze kenmerken omschreven. Het schema ten aanzien van het landschapstype Besloten heideontginningslandschap is hieronder opgenomen en het volledige LIK is opgenomen in bijlage 1 van de regels.

Besloten heideontginningslandschap	Bebouwing	Routing	Verkaveling	Bepantlingspatronen	Erven	Massa/ ruimte en reliëf	Grond-/ landgebruik	Functie & activiteit	Licht & donkere	Natuur	Geur
Leek	verspreide bebouwing	strik routing langs rijwielbaan	rechtse rijwielbaan	andere plantings zoals hennepstijl	verspreide aggrasde erven rechtse rijwielbaan met rodeplaat en 30' weg	open landschap Collendoomstreek besloten landschap tussen Huisbos en zandsterplas	open	agrarisch groen licht recreatie - uitbreiding		hoge boskruisland ruiszone langs kruisweg en Huisbos zandsterplas landschap De Huis	
Zwak		Allemansweg (randstrook) is slecht begraasd - rantele wegen - slechte toegankelijkheid - hard begraasde velden						zandsterplas als grensoverstijgend toegankelijk gebied		lage boskruisland Collendoomstreek	
Kansen		doorstroken wandelroute door Huisbos naar Collendoomstreek ontwikkeling ranteelroute		andere plantings zoals hennepstijl landschapskenmerken			- verbetering van de landbouwactiviteit door kaveling - dagvoervoer met regionale functies voor agrarisch	- ruimte voor nieuwe landschappelijke elementen - voorafgaande agrarische beheersing (LAK) - opslag voorafgaande beheersing in ranteel- zone - ruimte voor versterkte landbouw - verbeterde belevings- waarde - verbeterde randbeleving en/of een serie recreatieve omgevingen		aanpak om het gebied te ontwikkelen in een landbouwactiviteit voor versterking (p.o.s.) - duurzame netwerk en/of toegang op de velden	
Bedreigingen								nieuwe groenstrijpen in ranteelzone in gebied			hoge geur Luchtdoel in omgeving Col- lendoorn

3.3.3.3 Ontwikkelingsvisie 'Noordelijke stadsrandzone Hardenberg'

Na het opstellen van de LIK's is een visie (wensbeeld) op de toekomstige ontwikkelingen gegeven. Hierbij is rekening gehouden met de gebiedskenmerken en kwaliteiten uit de LIK's en het geldende beleid van het rijk, provincie, waterschap en eigen gemeentelijk beleid. De ontwikkelingsvisie voor het besloten

heideontginningslandschap binnen deelgebied 'Noordelijke stadsrandzone Hardenberg' is als volgt gedefinieerd.

Kernwoorden: Diverse functies: wonen, (verbrede) landbouw.

- *Faciliteren van bestaande functies;*
- *Ontwikkeling agrarisch grondgebruik: schaalvergroting, verbreding (kamperen bij de boer) en specialisatie van bestaande bedrijven, bij bedrijfsbeëindiging mogelijkheden hergebruik VAB voor nieuwe kleinschalige bedrijvigheid en kleinschalige dag- en verblijfsrecreatieve voorzieningen;*
- *Dagrecreatief medegebruik van landbouwgronden;*
- *Behoud van de biodiversiteit*

3.3.3.4 Toetsing van het initiatief aan LIK 'Noordelijke stadsrandzone Hardenberg'

De uitbreiding van het agrarisch bedrijf is passend in de omgeving en in overeenstemming met de visie voor dit gebied. Bij het bepalen van de inrichting van het terrein is nadrukkelijk rekening gehouden met de uitgangspunten die genoemd worden in de tabel die is opgenomen in het LIK. Voor een nadere toelichting hierop wordt verwezen naar het Ruimtelijk kwaliteitsplan, opgenomen in bijlage 1 van deze onderbouwing. Geconcludeerd wordt dat voorliggend plan voldoet aan de uitgangspunten van het LIK 'Noordelijke stadsrandzone Hardenberg'.

3.3.4 Conclusie toetsing aan het gemeentelijk beleid

Geconcludeerd wordt dat het initiatief in overeenstemming is met de uitgangspunten uit het gemeentelijk beleid.

HOOFDSTUK 4 MILIEU- EN OMGEVINGSASPECTEN

Op grond van artikel 3.1.6 van het Besluit ruimtelijke ordening moet in de ruimtelijke onderbouwing ten behoeve van een omgevingsvergunning een beschrijving worden opgenomen van de wijze waarop de milieukwaliteitseisen bij het plan zijn betrokken. Daarbij moet rekening gehouden worden met de geldende wet- en regelgeving en met de vastgestelde (boven)gemeentelijke beleidskaders. Bovendien is een ruimtelijke onderbouwing vaak een belangrijk middel voor afstemming tussen de milieuaspecten en ruimtelijke ordening.

In dit hoofdstuk worden de resultaten van het onderzoek naar de milieukundige uitvoerbaarheid beschreven. Het betreft de thema's geluid, bodem, luchtkwaliteit, externe veiligheid, milieuzonering, ecologie, geur, archeologie & cultuurhistorie en het Besluit milieueffectrapportage.

4.1 Geluid

4.1.1 Algemeen

De Wet geluidhinder (Wgh) bevat geluidnormen en richtlijnen over de toelaatbaarheid van geluidniveaus als gevolg van rail- en wegverkeerslawaai en industrielawaai. De Wgh geeft aan dat een akoestisch onderzoek moet worden uitgevoerd bij het voorbereiden van de vaststelling van een bestemmingsplan of het nemen van een omgevingsvergunning indien het plan een geluidgevoelig object mogelijk maakt binnen een geluidszone van een bestaande geluidsbron of indien het plan een nieuwe geluidsbron mogelijk maakt. Het akoestisch onderzoek moet uitwijzen of de wettelijke voorkeursgrenswaarde bij geluidgevoelige objecten wordt overschreden en zo ja, welke maatregelen nodig zijn om aan de voorkeursgrenswaarde te voldoen.

4.1.2 Situatie projectgebied

In dit geval wordt geen geluidgevoelig object toegevoegd of gewijzigd. Van geluidshinder van omliggende functies is dan ook geen sprake.

In het kader van de omgevingsvergunning milieu heeft Buijvoets bouw- en geluidsadvieser een akoestisch onderzoek (nr. 17.204, 11 december 2017) uitgevoerd. Uit het onderzoek blijkt dat:

- Langtijdgemiddeld beoordelingsniveau ($L_{Ar,LT}$):
  - RBS: In de RBS wordt de gestelde streefgrenswaarde voor een landelijk gebied in alle perioden overschreden met als oorzaak de wandventilatoren van de stallen B t/m H. Gelet op de daadwerkelijke emissie, de frequentie (enkele dagen per jaar) en de onevenredige hoge kosten (bedrijfstechnisch onhaalbaar) om geluidsemissie verder terug te dringen, wordt gevraagd voor de warme perioden de grenswaarden in de avond en nacht te verhogen tot de berekende waarden. De grenswaarden komen daarmee overeen met de normen van het Activiteitenbesluit en zijn aanvaardbaar zonder significante overlast in de omgeving. In het kader van toetsing aan een aanvaardbaar woon- en leefklimaat voor de vergroting van het bouwblok wordt in een landelijk gebied conform de VNG richtlijn ook uitgegaan van een norm ($L_{Ar,LT}$) van 45 dBA (etmaal). Door de wijzigingen en maatregelen (vervallen wandventilatoren in schuur A, schermen bij de schuren B t/m D, geluidgedempte kokers voor stal I) is de geluidbelasting t.o.v. de bestaande situatie afgenomen.
  - IBS: Tijdens het laden van vleeskuikens in de dag, avond- en nachtperiode wordt de streefgrenswaarde en grenswaarde uit de vergunning overschreden, dit wordt als een incidentele bedrijfssituatie aangevraagd. Het vangen van kuikens moet 's nachts, in het donker, gebeuren en kan niet worden verplaatst naar de dagperiode.
- Wat betreft de maximale geluidsniveaus (L_{AMAX}) streefwaarden uit de HMRI worden overschreden worden overschreden ten gevolge van rijden van voertuigen en kunnen redelijkerwijs niet worden voorkomen. Ook in de bestaande vergunde situatie komen dezelfde voertuigen bij het bedrijf. De

maximale grenswaarden uit de vergunning en Handreiking worden niet overschreden, ook niet tijdens het laden van vleeskuikens in de nacht.

- Voldaan wordt aan geluidsnormen gesteld aan indirect lawaai (50 dB), met uitzondering van incidentele bedrijfssituaties.
- Redelijkerwijs alle Best Beschikbare Technieken worden toegepast om de geluidemissie zo veel mogelijk te minimaliseren.

4.1.3 Conclusie

De Wet geluidhinder vormt geen belemmering in geval van voorliggend plan.

4.2 Bodemkwaliteit

4.2.1 Algemeen

Bij de vaststelling van een bestemmingsplan of wijzigingsplan of het verlenen van een omgevingsvergunning dient te worden bepaald of de aanwezige bodemkwaliteit past bij het toekomstige gebruik van die bodem en of deze aspecten optimaal op elkaar kunnen worden afgestemd. Om hierin inzicht te krijgen, dient doorgaans een bodemonderzoek te worden verricht conform de richtlijnen NEN 5740.

Op basis van de Woningwet, de Wabo en bijbehorende regelgeving gelden de volgende uitzonderingen voor de bodemonderzoekplicht:

1. als het gaat om bouwwerken die de grond niet raken of het bestaande, niet wederrechtelijke gebruik wordt gehandhaafd;
2. het bouwwerk een te verwezenlijken bebouwingsoppervlakte heeft van ten hoogste 50 m²;
3. als het gaat om het bouwen van bouwwerken waarin niet (nagenoeg) voortdurend mensen zullen verblijven (Woningwet, artikel 8, derde lid). Hierbij wordt een verblijftijd van minder als 2 uur gehanteerd;
4. als B&W vrijstelling verlenen omdat er al voldoende gegevens met betrekking tot de bodemkwaliteit bekend zijn, bijvoorbeeld op basis van een reeds eerder uitgevoerd bodemonderzoek (maximaal 5 jaar oud en waarbij het gebruik sindsdien niet is gewijzigd).

4.2.2 Situatie projectgebied

In dit geval is uitzonderingsregel 3 van toepassing. Het gaat om de realisering van een pluimveestal waar niet langdurig door mensen zal worden verbleven. Het uitvoeren van een bodemonderzoek is derhalve niet noodzakelijk.

4.2.3 Conclusie

Het aspect bodemkwaliteit vormt geen belemmering voor de uitvoering van de voorgenomen ontwikkeling.

4.3 Luchtkwaliteit

4.3.1 Algemeen

Om een goede luchtkwaliteit in Europa te garanderen heeft de Europese unie een viertal kaderrichtlijnen opgesteld. De hiervan afgeleide Nederlandse wetgeving is vastgelegd in hoofdstuk 5, titel 2 van de Wet milieubeheer. Deze wetgeving staat ook bekend als de Wet luchtkwaliteit.

In de Wet luchtkwaliteit staan ondermeer de grenswaarden voor de verschillende luchtverontreinigende stoffen. Onderdeel van de Wet luchtkwaliteit zijn de volgende Besluiten en Regelingen:

- Besluit en de Regeling niet in betekenende mate bijdragen (luchtkwaliteitseisen);
- Besluit gevoelige bestemmingen (luchtkwaliteitseisen).

4.3.1.1 Besluit en de Regeling niet in betekenende mate

Het Besluit niet in betekenende mate bijdragen (NIBM) staat bouwprojecten toe wanneer de bijdrage aan de luchtkwaliteit van het desbetreffende project niet in betekenende mate is. Het begrip "niet in betekenende mate" is gedefinieerd als 3% van de grenswaarden uit de Wet milieubeheer. Het gaat hierbij uitsluitend om stikstofdioxide (NO₂) en fijn stof (PM₁₀). Toetsing aan andere luchtverontreinigende stoffen uit de Wet luchtkwaliteit vindt niet plaats.

In de Regeling NIBM is een lijst met categorieën van gevallen (inrichtingen, kantoor- en woningbouwlocaties) opgenomen die niet in betekenende mate bijdragen aan de luchtverontreiniging. Enkele voorbeelden zijn:

- woningen: 1500 met een enkele ontsluitingsweg;
- woningen: 3000 met twee ontsluitingswegen;
- kantoren: 100.000 m² bruto vloeroppervlak met een enkele ontsluitingsweg.

Als een ruimtelijke ontwikkeling niet genoemd staat in de Regeling NIBM kan deze nog steeds niet in betekenende mate bijdragen. De bijdrage aan NO₂ en PM₁₀ moet dan minder zijn dan 3% van de grenswaarden. Dit komt overeen met 1,2 microgram/m³ voor NO₂ en PM₁₀.

Veehouderijen zijn niet opgenomen in de Regeling NIBM. Toch is het niet altijd noodzakelijk om met behulp van een berekening vast te stellen of er sprake is van NIBM. Dit kan ook gedaan worden met een motivering, bijvoorbeeld op basis van ervaring. Er zijn genoeg projecten die namelijk overduidelijk NIBM zijn en waar een berekening niets toevoegt aan de conclusie. Als hulpmiddel bij de motivering is een vuistregel opgesteld waarmee aangetoond kan worden dat een uitbreiding/oprichting NIBM is. Deze staan in de onderstaande tabel, die gebaseerd is op de 3% NIBM grens. In de tabel kan bij de betreffende afstand de hoeveelheid omissie worden afgelezen waarmee een veehouderij nog kan uitbreiden om niet in betekende mate bij te dragen. Met behulp van de omissiefactorenlijst van het ministerie van VROM kan uitgerekend worden of de totale toename in omissie onder de NIBM grens blijft. De getallen in de tabel zijn worst-case genomen inclusief een veiligheidsmarge. Indien bij een bepaalde afstand niet méér wordt geëmitteerd dan is opgenomen in de tabel dan is de oprichting/uitbreiding zeker NIBM.

Afstand tot te toetsen plaats	70 m	80 m	90 m	100 m	120 m	140 m	160 m
Totale omissie in g/jr van uitbreiding/ oprichting	324000	387000	473000	581000	817000	1075000	1376000

Getallen op basis van berekeningen met STACKS, versie 2008 (Bron: ECN)

4.3.1.2 Besluit gevoelige bestemmingen

Dit besluit is opgesteld om mensen die extra gevoelig zijn voor een matige luchtkwaliteit aanvullend te beschermen. Deze 'gevoelige bestemmingen' zijn scholen, kinderdagverblijven en verzorgings-, verpleeg- en bejaardentehuizen. Woningen en ziekenhuizen/ klinieken zijn geen gevoelige bestemmingen.

De grootste bron van luchtverontreiniging in Nederland is het wegverkeer. Het Besluit legt aan weerszijden van rijkswegen en provinciale wegen zones vast. Bij rijkswegen is deze zone 300 meter, bij provinciale wegen 50 meter. Bij realisatie van 'gevoelige bestemmingen' binnen deze zones is toetsing aan de grenswaarden die genoemd zijn in de Wet luchtkwaliteit nodig.

4.3.2 Situatie projectgebied

In het kader van de omgevingsvergunning milieu is een ISL3a onderzoek uitgevoerd (berekening 3 oktober 2017). Conclusie van dit onderzoek is dat er geen overschrijdingen plaats vinden door toepassing van Best Beschikbare Technieken en fijnstofreductie.

Tot slot wordt geconcludeerd dat het voornemen niet voorziet in het realiseren van een gevoelige bestemming als bedoeld in het Besluit gevoelige bestemmingen.

4.3.3 Conclusie

Het aspect luchtkwaliteit vormt geen belemmering voor de uitvoering van het voornemen.

4.4 Externe veiligheid

4.4.1 Algemeen

Externe veiligheid is een beleidsveld dat is gericht op het beheersen van risico's die ontstaan voor de omgeving bij de productie, de opslag, de verlading, het gebruik en het transport van gevaarlijke stoffen. Bij nieuwe ontwikkelingen moet worden voldaan aan strikte risicogrenzen. Een en ander brengt met zich mee dat nieuwe ruimtelijke ontwikkelingen moeten worden getoetst aan wet- en regelgeving op het gebied van externe veiligheid. Concreet gaat het om risicovolle bedrijven, vervoer gevaarlijke stoffen per weg, spoor en water en transport gevaarlijke stoffen via buisleidingen. Op de diverse aspecten van externe veiligheid is afzonderlijke wetgeving van toepassing. Voor risicovolle bedrijven gelden onder meer:

- het Besluit externe veiligheid inrichtingen (Bevi);
- de Regeling externe veiligheid inrichtingen (Revi);
- het Registratiebesluit externe veiligheid;
- het Besluit risico's zware ongevallen 2015 (Brzo 2015);
- het Vuurwerkbesluit.

Voor vervoer van gevaarlijke stoffen geldt de 'Wet Basisnet vervoer gevaarlijke stoffen' (Wet Basisnet). Dat vervoer gaat over water, spoor, wegen, per buisleiding of door de lucht. De regels van het Basisnet voor ruimtelijke ordening zijn vastgelegd in:

- het Besluit externe veiligheid transportroutes (Bevt);
- het Besluit externe veiligheid buisleidingen (Bevb);
- de Regeling basisnet;
- de (aanpassing) Regeling Bouwbesluit (veiligheidszone en plasbrandaandachtsgebied).

Het doel van wetgeving op het gebied van externe veiligheid is risico's waaraan burgers in hun leefomgeving worden blootgesteld vanwege risicovolle inrichtingen en activiteiten tot een aanvaardbaar minimum te beperken. Het is noodzakelijk inzicht te hebben in de kwetsbare en beperkt kwetsbare objecten en het plaatsgebonden en het groepsrisico.

4.4.2 Situatie projectgebied

Aan hand van de Risicokaart is een inventarisatie verricht van risicobronnen in en rond het projectgebied. Op de Risicokaart staan meerdere soorten risico's, zoals ongevallen met brandbare, explosieve en giftige stoffen, grote branden of verstoring van de openbare orde. In totaal worden op de Risicokaart dertien soorten rampen weergegeven. In de volgende afbeelding is een uitsnede van de Risicokaart met betrekking tot het projectgebied en omgeving weergegeven.

Afbeelding 4.1: Uitsnede Risicokaart (Bron: Risicokaart)

Op de Risicokaart Overijssel is waarneembaar dat ter plaatse van het vakantiepark (noordoostzijde) ten behoeve van het zwembad chloorbleekloog in combinatie met zwavelzuur wordt opgeslagen. De PR 10^{-6} contour bedraagt 60 meter vanaf de opslagreservoir. In voorliggend geval overschrijdt de contour de terreingrenzen van het projectgebied niet. Het projectgebied ligt eveneens buiten het groepsrisicoaandachtsgebied (1% letaliteitsgrens) van deze opslag. De opslagreservoir vormt derhalve geen probleem voor wat betreft de voorgenomen ontwikkeling.

Ten westen van het projectgebied zijn een tweetal gasleidingen gelegen van de Nederlandse Gasunie BV. Deze leidingen zijn gelegen op een afstand van 550 meter afstand van het projectgebied.

De plaatsgebonden risicocontouren liggen op geruime afstand tot het projectgebied en vormen geen belemmeringen. Het betreffen leidingen met een werkdruk van 40 bar en een diameter van 6,26 en 8,26 inch. Bij dergelijke gasleidingen ligt de 1% letaliteitsgrens op respectievelijk 70 en 100 meter. Het projectgebied is buiten het groepsrisicoaandachtsgebied gelegen, waardoor nadere motivering niet noodzakelijk is.

Uit de inventarisatie blijkt dan ook dat het projectgebied:

- zich niet bevindt binnen de risicocontour van Bevi- en Brzo-inrichtingen danwel inrichtingen die vallen onder het Vuurwerkbesluit (plaatsgebonden risico);
- zich niet bevindt in een gebied waarbinnen een verantwoording van het groepsrisico nodig is;
- niet is gelegen binnen de veiligheidsafstanden van het vervoer gevaarlijke stoffen;
- niet is gelegen binnen de plaatsgebonden risicocontouren van buisleidingen voor het vervoer van gevaarlijke stoffen.

4.4.3 Conclusie

Het aspect externe veiligheid vormt geen belemmering voor het realiseren van het project. Opgemerkt wordt dat het bedrijf zelf geen risicovol bedrijf betreft.

4.5 Milieuzonering

4.5.1 Algemeen

Zowel de ruimtelijke ordening als het milieubeleid stellen zich ten doel een goede kwaliteit van het leefmilieu te handhaven en te bevorderen. Dit gebeurt onder andere door milieuzonering. Onder milieuzonering verstaan we het aanbrengen van een voldoende ruimtelijke scheiding tussen milieubelastende bedrijven of inrichtingen enerzijds en milieugevoelige functies als wonen en recreëren anderzijds. De ruimtelijke scheiding

bestaat doorgaans uit het aanhouden van een bepaalde afstand tussen milieubelastende en milieugevoelige functies. Die onderlinge afstand moet groter zijn naarmate de milieubelastende functie het milieu sterker belast. Milieuzonering heeft twee doelen:

- het voorkomen of zoveel mogelijk beperken van hinder en gevaar bij woningen en andere gevoelige functies;
- het bieden van voldoende zekerheid aan bedrijven dat zij hun activiteiten duurzaam onder aanvaardbare voorwaarden kunnen uitoefenen.

Voor het bepalen van de aan te houden afstanden wordt de VNG-uitgave "Bedrijven en Milieuzonering" uit 2009 gehanteerd. Deze uitgave bevat een lijst, waarin voor een hele reeks van milieubelastende activiteiten (naar SBI-code gerangschikt) richtafstanden zijn gegeven ten opzichte van milieugevoelige functies. De lijst geeft richtafstanden voor de ruimtelijk relevante milieuaspecten geur, stof, geluid en gevaar. De grootste van de vier richtafstanden is bepalend voor de indeling van een milieubelastende activiteit in een milieucategorie en daarmee ook voor de uiteindelijke richtafstand. De richtafstandenlijst gaat uit van gemiddeld moderne bedrijven. Indien bekend is welke activiteiten concreet zullen worden uitgeoefend, kan gemotiveerd worden uitgegaan van de daadwerkelijk te verwachten milieubelasting, in plaats van de richtafstanden. De afstanden worden gemeten tussen enerzijds de grens van de bestemming die de milieubelastende functie(s) toelaat en anderzijds de uiterste situering van de gevel van een milieugevoelige functie die op grond van het bestemmingsplan of wijzigingsplan mogelijk is. Hoewel deze richtafstanden indicatief zijn, volgt uit jurisprudentie dat deze afstanden als harde eis gezien worden door de Raad van State bij de beoordeling of woningen op een passende afstand van bedrijven worden gesitueerd.

4.5.2 Gebiedstypen

In de VNG-uitgave 'Bedrijven en Milieuzonering' is een tweetal gebiedstypen te onderscheiden; 'rustige woonwijk' en 'gemengd gebied'. Een rustige woonwijk is een woonwijk die is ingericht volgens het principe van functiescheiding. Overige functies komen vrijwel niet voor. Langs de randen is weinig verstoring van verkeer.

Gebieden waar in enige vorm sprake is van functiemenging, of in gebieden waar bewust functiemenging wordt nagestreefd (bijvoorbeeld om een grotere levendigheid tot stand te brengen), worden aangemerkt als 'gemengd gebied'. Bij 'gemengde gebieden' moet gedacht worden aan:

- stadscentra, dorpskernen en winkelcentra;
- horecaconcentratiegebieden;
- zones met functiemenging langs stedelijke toegangswegen en in lintbebouwingen;
- (delen van) woongebieden met kleinschalige c.q. ambachtelijke bedrijvigheid.

De richtafstanden uit het omgevingstype rustige woonwijk kunnen, zonder dat dit ten koste gaat van het woon- en leefklimaat, met één afstandsmaat worden verlaagd indien sprake is van gemengd gebied. Daarbij wordt in de VNG-uitgave 'Bedrijven en milieuzonering' opgemerkt dat het vanuit het oogpunt van efficiënt ruimtegebruik de voorkeur verdient functiescheiding niet verder door te voeren dan met het oog op een goed woon- en leefklimaat noodzakelijk is.

Het projectgebied is gelegen in het buitengebied, waar gelet op de diverse functies om het projectgebied sprake is functiemenging. Derhalve wordt in dit geval uitgegaan van het omgevingstype "gemengd gebied". In onderstaande tabel zijn de richtafstanden weergegeven behorende bij de verschillende omgevingstypes.

Milieucategorie	Richtafstanden tot omgevingstype rustige woonwijk	Richtafstanden tot omgevingstype gemengd gebied
1	10 m	0 m
2	30 m	10 m
3.1	50 m	30 m
3.2	100 m	50 m
4.1	200 m	100 m
4.2	300 m	200 m
5.1	500 m	300 m
5.2	700 m	500 m
5.3	1.000 m	700 m
6	1.500 m	1.000 m

5.5.3 Situatie projectgebied

5.5.3.1 Algemeen

Aan de hand van vorenstaande regeling is onderzoek verricht naar de feitelijke situatie. De VNG-uitgave 'Bedrijven en Milieuzonering' geeft een eerste inzicht in de milieuhinder van inrichtingen. Hierbij spelen twee vragen een rol:

1. past de nieuwe functie in de omgeving? (externe werking);
2. laat de omgeving de nieuwe functie toe? (interne werking).

5.5.3.2 Externe werking

Hierbij gaat het met name om de vraag of de voorgenomen ruimtelijke ontwikkeling leidt tot een situatie die, vanuit hinder of gevaar bezien, in strijd is te achten met een goede ruimtelijke ontwikkeling. Daarvan is sprake als het woon- en leefklimaat van omwonenden in ernstige mate wordt aangetast of het plan leidt tot hinder of belemmeringen van de bedrijven in de omgeving.

In dit geval wordt het agrarisch bedrijf uitgebreid met een pluimveestal. Het betreft activiteiten waarbij sprake is van het fokken en houden van pluimvee. In dit geval betreft het vleeskuikens. Volgens de VNG-uitgave "bedrijven en milieuzonering" valt deze activiteit in categorie 4.1, waarbij – uitgaand van omgevingstype gemengd gebied - de grootste richtafstand van 100 meter geldt voor het aspect geur. Voor de aspecten gevaar en geluid geldt een richtafstand van respectievelijk 0 en 30 meter en voor het aspect stof 10 meter. De afstand tussen de nieuw te realiseren pluimveestal en de meest naastgelegen milieugevoelige object bedraagt meer dan 100 meter, waarmee wordt voldaan aan de richtafstand.

4.5.3.3 Interne werking

Hierbij gaat het om de vraag of de nieuwe functie hinder ondervindt van bestaande milieubelastende functies in de omgeving.

De nieuwe stal wordt niet aangemerkt als milieugevoelige object. Anderzijds worden omliggende functies niet belemmerd in hun bedrijfsvoering.

4.5.4 Conclusie

Het aspect milieuzonering vormt geen belemmering voor de uitvoerbaarheid van dit plan.

4.6 Geur

4.6.1 Wet geurhinder en veehouderij & Activiteitenbesluit

De Wet geurhinder en veehouderij (Wgv) vormt het toetsingskader voor vergunningsplichtige veehouderijen, als het gaat om geurhinder. Voor meldingsplichtige veehouderijbedrijven is het beoordelingskader voor geurhinder opgenomen in het Activiteitenbesluit.

De Wgv stelt één landsdekkend beoordelingskader met een indeling in twee categorieën. Voor diercategorieën waarvan de geuremissie per dier is vastgesteld, wordt deze waarde uitgedrukt in een ten hoogste toegestane geurbelasting op een geurgevoelig object. Voor de andere diercategorieën is die waarde een wettelijke vastgestelde afstand die ten minste moet worden aangehouden.

Voor diercategorieën waarvoor in de Wgv een geuremissie per dier is vastgesteld geldt dat, buiten een concentratiegebied, de geurbelasting op geurgevoelige objecten binnen de bebouwde kom niet meer dan 2 odour units per kubieke meter lucht mag bedragen. Voor geurgevoelige objecten buiten de bebouwde kom mag deze niet meer bedragen dan 8 odour units per kubieke meter lucht.

Op grond van de Wet geurhinder en veehouderij (Wgv) dient voor diercategorieën waarvoor per dier geen geuremissie is vastgesteld (bijvoorbeeld melkkoeien en paarden) en een geurgevoelig object de volgende afstanden aangehouden te worden:

- ten minste 100 meter indien het geurgevoelige object binnen de bebouwde kom is gelegen, en
- ten minste 50 meter indien het geurgevoelige object buiten de bebouwde kom is gelegen.

Voor meldingsplichtige veehouderijbedrijven gelden tevens vaste afstandseisen. Deze eisen zijn gebaseerd op en komen overeen met de vaste afstanden zoals opgenomen in de Wgv.

Op grond van het bepaalde in artikel 1 van de Wgv is een geurgevoelig object als volgt gedefinieerd:

gebouw, bestemd voor en blijkens aard, indeling en inrichting geschikt om te worden gebruikt voor menselijk wonen of menselijk verblijven die daarvoor permanent of een daarmee vergelijkbare wijze van gebruik, wordt gebruikt, waarbij onder «gebouw, bestemd voor menselijk wonen of menselijk verblijf» wordt verstaan: gebouw dat op grond van het bestemmingsplan, bedoeld in artikel 3.1 van de Wet ruimtelijke ordening, een inpassingsplan als bedoeld in artikel 3.26 of 3.28 van die wet daaronder mede begrepen, de beheersverordening, bedoeld in artikel 3.38 van die wet, of, indien met toepassing van artikel 2.12, eerste lid, van de Wet algemene bepalingen omgevingsrecht van het bestemmingsplan of de beheersverordening is afgeweken, de omgevingsvergunning, bedoeld in artikel 1.1, eerste lid, van laatstgenoemde wet mag worden gebruikt voor menselijk wonen of menselijk verblijf.

4.6.2 Verordening geurhinder en veehouderij gemeente Hardenberg

De Wgv maakt het voor gemeenten mogelijk om gebiedsgericht geurbeleid op te stellen. Daarmee krijgt de gemeente een instrument om de ontwikkeling van (grootschalige) veehouderij te sturen. Gemeenten mogen bij verordening van de normen van de Wgv afwijken (artikel 6 Wgv), binnen bepaalde grenzen. Het hanteren van afwijkende normen moet worden onderbouwd vanuit een ruimtelijke visie op de ontwikkeling van het gebied, de zogenaamde "gebiedsvisie". De gemeente Hardenberg heeft een dergelijke 'geurverordening' opgesteld en gebiedsgericht geurbeleid ontwikkeld. In deze geurverordening zijn de wettelijke geurnormen (odour) en afstanden aangepast. De afstand van de gevel van een bestaande stal tot de gevel van een geurgevoelig object moet minimaal 25 meter bedragen. Bij nieuwe stallen geldt de minimale afstandseis van 50 meter.

4.6.3 Situatie projectgebied

Voor pluimveehouderijen gelden geen vaste afstanden maar geurnormen. In voorliggend geval wordt er een nieuwe pluimveestal buiten het huidige bouwvlak gerealiseerd en wordt de oppervlakte aan stikstofemitterende bouwwerken wordt vergroot.

Er is een V-Stacks berekening uitgevoerd (3 oktober 2017), waarbij de 50/50 regeling is toegepast. De emissie reducerende maatregelen is de verplaatsing van pluimveestal A (meest rechts) naar de locatie van de nieuw te bouwen stal. Vervolgens wordt de helft van de geurbelastingsruimte weer opgevuld met uitbreiding dieraantallen. De uitkomsten van dit onderzoek bepalen dat er sprake is van een vergunbare situatie. De geurbelasting op de meest gevoelige geurgevoelige objecten neemt af ten opzichte van de huidige vergunde situatie

Tevens kan worden opgemerkt dat de pluimveestal geen belemmeringen oplevert voor de bedrijfsvoering van de omliggende bedrijven.

4.6.4 Conclusie

Het aspect geur vormt geen belemmering voor de uitvoering van dit project.

4.7 Ecologie

4.7.1 Algemeen

Bescherming in het kader van de natuur wet- en regelgeving is op te delen in gebieds- en soortenbescherming. Sinds 1 januari 2017 is het wettelijk kader ten aanzien van gebieds- en soortenbescherming vastgelegd in de Wet natuurbescherming. Bij gebiedsbescherming heeft men te maken met Natura 2000-gebieden en het

Natuur Netwerk Nederland (voorheen EHS). Soortenbescherming gaat uit van de bescherming van dier- en plantensoorten.

4.7.2 Gebiedsbescherming

4.7.2.1 Natura 2000-gebieden en Wav-gebieden

Natura 2000 is een samenhangend netwerk van natuurgebieden in Europa. Natura 2000 bestaat uit gebieden die zijn aangewezen in het kader van de Europese Vogelrichtlijn (79/409/EEG) en gebieden die zijn aangemeld op grond van de Europese Habitatrichtlijn (92/43/EEG). Deze gebieden worden in Nederland op grond van de Wet natuurbescherming beschermd. De provincie Overijssel heeft daarnaast gebieden aangewezen die zeer kwetsbaar zijn voor verzuring, de zogenaamde Wav-gebieden. Deze gebieden dienen extra beschermd te worden tegen ammoniak veroorzaakt door agrarische bedrijven.

Het projectgebied is niet gelegen binnen een Natura 2000-gebied. Het bedrijf ligt op een afstand van ongeveer 2,7 kilometer van een zeer kwetsbaar natuurgebied (als bedoeld in de Wet ammoniak en veehouderij) ten zuidoosten van Heemse. En op ongeveer 7,5 kilometer van een Natura 2000-gebied: het Vecht en Beneden-Reggegebied. Als gevolg van de aangevraagde wijziging neemt de ammoniakemissie af doordat een traditionele stal buiten gebruik wordt gesteld en de nieuw te bouwen stal wordt voorzien van een emissiearm stalsysteem. Bij de aanvraag om een omgevingsvergunning is het onderdeel "handelingen met gevolgen en in strijd met beschermde natuurgebieden" toegevoegd. Hiermee is het bevoegd gezag voor de Wet natuurbescherming (Gedeputeerde Staten van Overijssel) verzocht om afgifte van een 'verklaring van geen bedenkingen' (vvgb) in het kader van deze wet. De omgevingsvergunning kan pas worden verleend nadat de vvgb is afgegeven. Op voorhand worden echter geen belemmeringen verwacht.

4.7.2.2 Natuur Netwerk Nederland (Voorheen EHS)

Natuur Netwerk Nederland (NNN) is de kern van het Nederlandse natuurbeleid. Het NNN is in provinciale structuurvisies uitgewerkt. In of in de directe nabijheid van het NNN geldt het 'nee, tenzij' - principe. In principe zijn er geen ontwikkelingen toegestaan als zij de wezenlijke kenmerken of waarden van het gebied aantasten.

Het projectgebied is niet gelegen binnen de begrenzing van het NNN. De dichtstbijzijnde gronden die zijn aangemerkt als NNN zijn gelegen op circa 2,4 kilometer. Gezien het feit dat sprake is van een ontwikkeling buiten de NNN en de aard en omvang van dit project wordt geconcludeerd dat er geen aantasting plaatsvindt van de wezenlijke kenmerken en waarden van de NNN.

4.7.3 Soortenbescherming

4.7.3.1 Algemeen

Wat betreft de soortbescherming is de Wet natuurbescherming van toepassing. Hierin wordt onder andere de bescherming van dier- en plantensoorten geregeld. Bij ruimtelijke ontwikkelingen dient te worden getoetst of er sprake is van negatieve effecten op de aanwezige natuurwaarden. Als hiervan sprake is, moet ontheffing of vrijstelling worden gevraagd.

4.7.3.2 Situatie projectgebied

Het project voorziet in realiseren van een nieuwe pluimveestal ter plaatse van een bestaand bouwland. Met deze wijziging zijn geen ingrepen als sloop of het verwijderen van groenstructuren gemoeid. Van enige vorm van aantasting van beschermde flora en/of fauna als gevolg van vaststelling van dit project is dan ook geen sprake. Het uitvoeren van onderzoek wordt dan ook niet noodzakelijk geacht.

4.7.4 Conclusie

Het aspect ecologie vormt in het kader van de ontwikkeling geen belemmering.

4.8 Archeologie & Cultuurhistorie

4.8.1 Archeologie

4.8.1.1 Algemeen

Op grond van de Erfgoedwet dient er in ruimtelijke plannen rekening gehouden te worden met archeologische waarden. In de Erfgoedwet is bepaald dat gemeenten een archeologische zorgplicht hebben en dat initiatiefnemers van projecten waarbij de bodem wordt verstoord, verplicht zijn rekening te houden met de archeologische relictten die in het projectgebied aanwezig (kunnen) zijn. Hiervoor is onderzoek noodzakelijk: het archeologisch vooronderzoek. Als blijkt dat in het projectgebied behoudenswaardige archeologische vindplaatsen aanwezig zijn, dan kan de initiatiefnemer verplicht worden hiermee rekening te houden. Dit kan leiden tot een aanpassing van de plannen, waardoor de vindplaatsen behouden blijven, of tot een archeologische opgraving en publicatie van de resultaten.

4.8.1.2 Situatie projectgebied

De stal wordt gebouwd op een locatie waar ingevolge van het geldende bestemmingsplan geen dubbelbestemming archeologie geldt. Het uitvoeren van een archeologisch onderzoek is daarom niet noodzakelijk.

4.8.2 Cultuurhistorie

4.8.2.1 Algemeen

Onder cultuurhistorische waarden worden alle structuren, elementen en gebieden bedoeld die cultuurhistorisch van belang zijn. Zij vertellen iets over de ontstaansgeschiedenis van het Nederlandse cultuurlandschap. Vaak is er een sterke relatie tussen aardkundige aspecten en cultuurhistorische aspecten.

In de Bro is sinds 1 januari 2012 (artikel 3.1.6, vijfde lid, onderdeel a) opgenomen dat een bestemmingsplan *"een beschrijving van de wijze waarop met de in het gebied aanwezige cultuurhistorische waarden en in de grond aanwezige of te verwachten monumenten rekening is gehouden"* dient te bevatten.

4.8.2.2 Situatie projectgebied

Uit de Cultuurhistorische Waardenkaart van de provincie Overijssel blijkt dat er in of nabij het projectgebied geen cultuurhistorische waarden aanwezig zijn. Het aspect cultuurhistorie vormt derhalve geen belemmering voor de voorgenomen ontwikkeling.

4.8.3 Conclusie

Geconcludeerd kan worden dat er geen archeologisch onderzoek benodigd is en het aspect cultuurhistorische geen belemmering vormt voor de uitvoering van dit project.

4.9 Besluit milieueffectrapportage

4.9.1 Algemeen

De milieueffectrapportage is een wettelijk instrument met als doel het aspect milieu een volwaardige plaats in deze integrale afweging te geven. Een project kan op drie manieren met milieueffectrapportage in aanraking komen:

- Op basis van artikel 7.2a, lid 1 Wm (als wettelijk plan);

Er ontstaat een m.e.r.-plicht wanneer er een passende beoordeling op basis van art. 2.8, lid 1 Wet natuurbescherming nodig is.

- Op basis van Besluit milieueffectrapportage (bestemmingsplan in kolom 3);
Er ontstaat een m.e.r.-plicht voor die activiteiten en gevallen uit de onderdelen C en D van de bijlage van dit besluit waar het bestemmingsplan genoemd is in kolom 3 (plannen).
- Op basis van Besluit milieueffectrapportage (bestemmingsplan in kolom 4);
Er ontstaat een m.e.r.- (beoordelings)plicht voor die activiteiten en gevallen uit de onderdelen C en D van de bijlage van dit besluit waar het bestemmingsplan genoemd is in kolom 4 (besluiten).

In artikel 1 onder e van de bijlage wordt een omgevingsvergunning waarbij wordt afgeweken van het bestemmingsplan gelijk gesteld aan een bestemmingsplan indien een plan wordt genoemd in kolom 4.

Een belangrijk element in het Besluit m.e.r. is het (in feite) indicatief maken van de gevalsdefinities (de drempelwaarden in kolom 2 in de D-lijst). Dit betekent dat het bevoegd gezag meer moet doen dan onder de oude regelgeving. Kon vroeger worden volstaan met de mededeling in het besluit dat de omvang van de activiteit onder de drempelwaarde lag en dus geen m.e.r. (beoordeling) noodzakelijk was, onder de nu geldende regeling moet een motivering worden gegeven. Voor deze toets wordt de term vormvrije m.e.r.-beoordeling gehanteerd.

4.9.2 Situatie projectgebied

In dit geval is sprake van een ontwikkeling die niet wordt genoemd in onderdeel C van het Besluit m.e.r. en is daarom niet direct m.e.r.-plichtig. Op basis van onderdeel D is het project aan te merken als: *'De oprichting, wijziging of uitbreiding van een installatie voor het fokken, mesten of houden van dieren'*.

Hierbij geldt onder meer een m.e.r.-beoordelingsplicht indien de volgende drempelwaarden worden overschreden:

- 40.000 stuks pluimvee (Rav1 cat. E, F, G en J),
- 2000 stuks mestvarkens (Rav cat. D.3),
- 750 stuks zeugen (Rav cat. D.1.2, D.1.3 en D.3 voor zover het opfokzeugen betreft),
- 3750 stuks gespeende biggen (biggenopfok) (Rav cat. D.1.1),
- 5000 stuks pelsdieren (fokteven) (Rav cat. H.1 t/m H.3),
- 1000 stuks voedsters of 6000 vlees- en opfokkonijnen tot de leeftijd (Rav cat. I.1 en I.2),
- 200 stuks melk-, kalf- of zoogkoeien ouder dan 2 jaar (Rav cat. A.1 en A.2),
- 340 stuks vrouwelijk jongvee tot 2 jaar (Rav cat. A 3),
- 340 stuks melk-, kalf- en zoogkoeien ouder dan 2 jaar en vrouwelijk jongvee tot 2 jaar (Rav cat. A 1, A 2 en A 3),
- 1200 stuks vleesrunderen (Rav cat. A.4 t/m A.7),
- 2000 stuks schapen of geiten (Rav cat. B.1 en C.1 t/m C.3),
- 100 stuks paarden of pony's (Rav cat. K.1 en K.3), waarbij het aantal bijbehorende dieren in opfok jonger dan 3 jaar niet wordt meegeteld. (Rav cat. K.2 en K.4), of
- 1000 stuks struisvogels (Rav cat. L.1 t/m L.3).

Doordat de voorgenomen gewijzigde omvang de grenzen, genoemd in kolom 2 van onderdeel D van het Besluit-mer niet overschrijdt kan worden volstaan met het kenbaar maken van de plannen met een zogenoemde vormvrije m.e.r.-aanmeldnotitie. Gelet op artikel 2 lid 5 van het Besluit milieueffectrapportage moet het bevoegd gezag, voor alle activiteiten die beneden de m.e.r.-beoordelingsdrempel liggen, bepalen of de activiteit daadwerkelijk geen belangrijke nadelige milieugevolgen heeft. Dit dient te gebeuren op grond van de criteria genoemd in bijlage 111 bij de EG-richtlijn 'betreffende de milieubeoordeling van bepaalde openbare en particuliere projecten' (2011/92/EU en 2014/52/EU), ook wel genoemd de Europese mer-richtlijn.

Deze criteria hebben betrekking op:

1. de kenmerken van de activiteit én de samenhang met de andere activiteiten ter plaatse;
2. de plaats waar de activiteit plaatsvindt;
3. de kenmerken van de belangrijke nadelige gevolgen voor het milieu die de activiteit kan hebben.

Ook staan in bijlage 111 bij deze criteria verschillende sub-criteria, zoals 'cumulatie met andere projecten'. Bij de beoordeling van de milieugevolgen dient de bestaande vergunde situatie meegenomen te worden.

In bijlage 2 bij deze onderbouwing is het besluit op de vormvrije m.e.r.-beoordelingsnotitie opgenomen. Hierin zijn de genoemde criteria gemotiveerd en is de volgende conclusie opgenomen:

"Het uitgangspunt is dat de plannen niet zullen leiden tot (mogelijke) belangrijke nadelige milieugevolgen. De voorgestelde wijzigingen zullen, gelet op de hiervoor genoemde toetsingspunten, geen significante gevolgen hebben voor de omgeving. Ten aanzien van het gezondheidsaspect worden binnen de inrichting maatregelen genomen."

Voor de ontwikkeling hoeft geen milieueffectrapport te worden opgesteld. Bij de aanvraag om een omgevingsvergunning is het onderdeel "handelingen met gevolgen en in strijd met beschermde natuurgebieden" toegevoegd. Hiermee is het bevoegd gezag voor de Wet natuurbescherming (Gedeputeerde Staten van Overijssel) verzocht om afgifte van een 'verklaring van geen bedenkingen' (vvgb) in het kader van deze wet. De omgevingsvergunning kan pas worden verleend nadat de vvgb is afgegeven. Op voorhand worden echter geen belemmeringen verwacht. Het Besluit milieueffectrapportage vormt geen belemmering voor de uitvoerbaarheid van voorliggend initiatief.

4.9.3 Conclusie

De ontwikkeling is niet m.e.r.-plichtig en de vereiste vvgb is verleend.

HOOFDSTUK 5 WATERASPECTEN

5.1 Vigerend beleid

5.1.1 Europees beleid

De Europese Kaderrichtlijn Water (2000/60/EG) is op 22 december 2000 in werking getreden en is bedoeld om in alle Europese wateren de waterkwaliteit chemisch en ecologisch verder te verbeteren. De Kaderrichtlijn Water omvat regelgeving ter bescherming van het binnenlandse oppervlaktewater, overgangswateren (waaronder estuaria worden verstaan), kunstwateren en grondwater. Voor het uitwerken van de doelstellingen worden er op (deel)stroomgebied plannen opgesteld. In deze (deel)stroomgebiedbeheersplannen staan de ambities en maatregelen beschreven voor de verschillende (deel)stroomgebieden. Met name de ecologische ambities worden op het niveau van de deelstroomgebieden bepaald.

5.1.2 Rijksbeleid

Het Rijksbeleid op het gebied van waterbeheer is vastgelegd in het Nationaal Waterplan (NWP) 2016-2021 (vastgesteld 17 december 2015). Het plan geeft op hoofdlijnen de ambities weer van het Rijk ten aanzien van het nationale waterbeleid en het daaraan gerelateerde ruimtelijke beleid. De belangrijkste ambities richten zich op waterveiligheid, zoetwater en waterkwaliteit. Maar ook de Deltabeslissingen en enkele waterafhankelijke thema's als natuur en duurzame energie hebben in het plan een plek gekregen. De doorwerking van de beleidsambities/uitgangspunten naar lagere overheden is geregeld in de Structuurvisie Infrastructuur en Ruimte (2012), het Bestuursakkoord Water (2011) en de Waterwet (2009).

5.1.3 Provinciaal beleid

In de Omgevingsvisie Overijssel wordt ruim aandacht besteed aan de wateraspecten. De ambities zijn, naast de uitvoering van de Kaderrichtlijn Water, gericht op de verbetering van de kwaliteit van de kleinere wateren, de veiligheid, de grondwaterbescherming, bestrijding van wateroverlast, de kwantiteit en kwaliteit van grond- en oppervlakte water en waterbeleving zowel in de groene ruimte als stedelijk gebied.

5.1.4 Waterschap Vechtstromen

Door de invoering van de Kaderrichtlijn Water is Nederland verdeeld in vijf deelstroomgebieden. Het deelstroomgebied Rijn-Oost wordt beheerd door de waterschappen Rijn en IJssel, Vechtstromen, Vallei en Veluwe, Drents Overijsselse Delta en Zuiderzeeland. Om te voldoen aan de eisen van de Kaderrichtlijn Water hebben deze waterschappen een Waterbeheerplan opgesteld.

Het algemeen bestuur van het waterschap Vechtstromen heeft in de vergadering van 7 oktober 2015 het 'Waterbeheerplan 2016-2021' vastgesteld.

In het Waterbeheerplan is aangegeven hoe het waterschap zijn taken de komende jaren (2016 tot 2021) wil uitvoeren. In het plan zijn doelen en maatregelen gesteld voor de thema's waterveiligheid, voldoende water, schoon water en het zuiveren van afvalwater. Deze zijn gericht op het:

- voorkomen of beperken van overstromingen, wateroverlast en droogte;
- beschermen en verbeteren van de kwaliteit van het oppervlaktewater en grondwater en het zorgen voor een goed functionerend regionaal watersysteem;
- het effectief en efficiënt behandelen van afvalwater in de afvalwaterzuiveringsinstallaties.

5.2 Waterparagraaf

5.2.1 Algemeen

Zoals in voorgaande paragrafen uiteen is gezet, wordt in het moderne waterbeheer (waterbeheer 21^e eeuw) gestreefd naar duurzame, veerkrachtige watersystemen met minimale risico's op wateroverlast of watertekorten. Belangrijk instrument hierbij is de watertoets, die sinds 1 november 2003 in ruimtelijke plannen is verankerd. In de toelichting op ruimtelijke plannen dient een waterparagraaf te worden opgenomen. Hierin wordt verslag gedaan van de wijze waarop rekening is gehouden met de gevolgen van het plan voor de waterhuishoudkundige situatie (watertoets).

Het doel van de watertoets is te garanderen dat waterhuishoudkundige doelstellingen expliciet en op een evenwichtige wijze in het plan worden afgewogen. Deze waterhuishoudkundige doelstellingen betreffen zowel de waterkwantiteit (veiligheid, wateroverlast, tegengaan verdroging) als de waterkwaliteit (riolering, omgang met hemelwater, lozingen op oppervlaktewater).

5.2.2 Watertoetsproces

Het waterschap Vechtstromen is geïnformeerd over het plan door gebruik te maken van de digitale watertoets. De beantwoording van de vragen heeft er toe geleid dat de 'normale procedure' van de watertoets wordt toegepast.

Het waterschap heeft gereageerd op voorliggend plan.

Verhard oppervlak

Het verhard oppervlak (gebouwen en bestrating) neemt binnen het projectgebied toe met circa 2500 m². Het regenwater kan hierdoor niet meer infiltreren in de bodem maar zal versneld tot afstroming komen. Hiervoor zijn compenserende maatregelen nodig. Het waterschap hanteert hierbij de 10% vuistregel. Concreet betekent dit dat 10% van de toename verhard oppervlak, dit uitgedrukt in kubieke meters, ingericht dient te worden voor waterberging. Voor dit plan betekent dit dat circa 200 kubieke meter water geborgen moet worden. Dit water kan worden geborgen in bijvoorbeeld een zaksloot, wadi's, bodempassage, (vis)vijver, infiltratiekratten etc. Ook de reeds aanwezige droge sloot kan hier voor worden gebruikt mits verbreed en of uitgediept.

Agrarische activiteiten

Het gaat hierbij om bedrijfsmatige activiteiten (pluimveehouderij). Voor dit plan is het Activiteitenbesluit van toepassing. Vrij vertaald zegt het Activiteitenbesluit dat het rechtstreeks afstromen van verontreinigd (regen)water van het verharde erf naar het oppervlaktewater (=erfafspoelwater) voorkomen moet worden. Bij het inrichten van het erf wordt geadviseerd om de waterstromen van elkaar te scheiden. Water wat schoon is dient schoon te blijven. Aangezien binnen het plan waterberging dient te worden aangelegd, adviseren wij om het verontreinigd (regen)water aan te sluiten op de nieuw aan te leggen waterberging.

Conclusie

De invloed van het plan op de waterhuishouding is gering.

Wanneer voornoemde opmerking in het plan wordt meegenomen heeft waterschap Vechtstromen geen bezwaar.

HOOFDSTUK 6 ECONOMISCHE UITVOERBAARHEID

Artikel 6.12 van de Wet ruimtelijke ordening stelt dat de gemeenteraad naar aanleiding van een omgevingsvergunning moet besluiten om al dan niet een exploitatieplan vast te stellen. Hoofregel is dat een exploitatieplan moet worden vastgesteld bij elk plan. Er zijn echter uitzonderingen. Het is mogelijk dat de raad verklaart dat met betrekking tot een bestemmingsplan of omgevingsvergunning geen exploitatieplan wordt vastgesteld indien het verhaal van kosten van de grondexploitatie anderszins is verzekerd of het stellen van nadere eisen en regels niet noodzakelijk is.

In voorliggend geval is een overeenkomst gesloten tussen initiatiefnemer en de gemeente waarmee is verzekerd dat het risico van planschade voor rekening van de initiatiefnemer komt. De gemeentelijke kosten worden verhaald middels de legesverordening, waardoor het kostenverhaal voor de gemeente volledig is verzekerd. Dit brengt met zich mee dat vaststelling van een exploitatieplan achterwege kan blijven.

HOOFDSTUK 7 VOOROVERLEG

7.1 Vooroverleg

7.1.1 Rijk

In het Besluit algemene regels ruimtelijke ordening (Barro) zijn de nationale belangen die juridische borging vereisen opgenomen. Het Barro is gericht op doorwerking van nationale belangen in ruimtelijke plannen. Geoordeeld wordt dat deze ruimtelijke onderbouwing ten behoeve van een omgevingsvergunning geen nationale belangen schaadt. Daarom is afgezien van het voeren van vooroverleg met het Rijk.

7.1.2 Provincie Overijssel

Op basis van artikel 3.1.1, lid 2 heeft de provincie de mogelijkheid om plannen aan te wijzen waarvoor geen vooroverleg is vereist. De provincie Overijssel heeft van deze mogelijkheid gebruikt gemaakt en een zogenoemde 'Vooroverleglijst ruimtelijke plannen' opgesteld.

Voor plannen in het buitengebied/ groene omgeving is in deze lijst onder B, lid 3 opgenomen:

Agrarische bebouwing

- *Plannen/projectbesluiten voor in pandige verbouwing van een gebouw dat deel uitmaakt van een agrarisch bedrijf, ten behoeve van kleinschalige recreatieve nevenactiviteiten.*
- *Plannen/projectbesluiten voor kleinschalige agrarische bebouwing, zoals schuilgelegenheid en mestopslag buiten het bouwperceel.*
- *Plannen/projectbesluiten voor een uitbreiding van een bestaand en bestemd agrarisch bedrijf, mits deze kleinschalig van omvang zijn.*

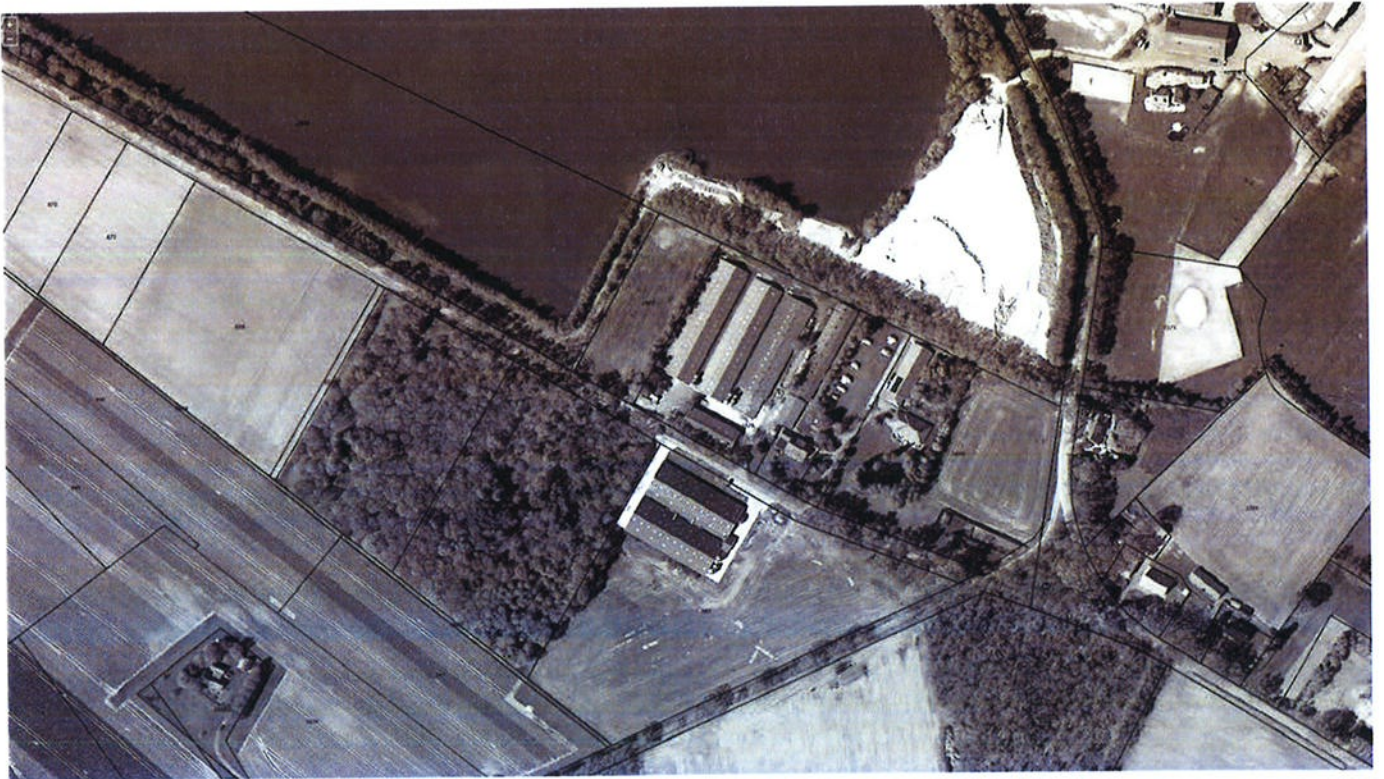
In het voorliggende geval is sprake van een beperkte uitbreiding. Gezien het vorenstaande wordt derhalve afgezien van het voeren van vooroverleg met de provincie Overijssel.

7.1.3 Waterschap Vechtstromen

De watertoets heeft plaatsgevonden op de website www.dewatertoets.nl. Naar aanleiding van de watertoets heeft er overleg plaatsgevonden. Het voeren van nader vooroverleg wordt niet noodzakelijk geacht.

BIJLAGEN BIJ DE RUIMTELIJKE ONDERBOUWING

Bijlage 1   Ruimtelijk kwaliteitsplan

RUIMTELIJK KWALITEITSPLAN

allemansweg 1/1a collendoorn

COLOFON

Door:

Telefoonnummer

E-mail

Internet

Project

Auteur

Datum laatst gewijzigd

Bestandsnaam

Aantal pagina's

Niets uit dit document mag worden verveelvoudigd en/of openbaar gemaakt door middel van druk, fotokopie, microfilm of op welke andere wijze ook, zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de opdrachtgever en/of dé Erfontwikkelaar b.v.

INHOUDSOPGAVE

1	INTRODUCTIE	1
1.1.	aanleiding	1
2	VIGEREND BELEID	4
2.1.	omgevingsvisie overijssel	4
2.2.	visienota buitengebied	5
2.3.	landschapsidentiteitskaarten	5
3	HUIDIGE SITUATIE	7
3.1.	erf in het landschap	7
4	RUIMTELIJK KWALITEITSPLAN	9
4.1.	ruimtelijk onderbouwing	9
4.2.	Investering in het landschap:	10
4.3.	beplantingstabel	11

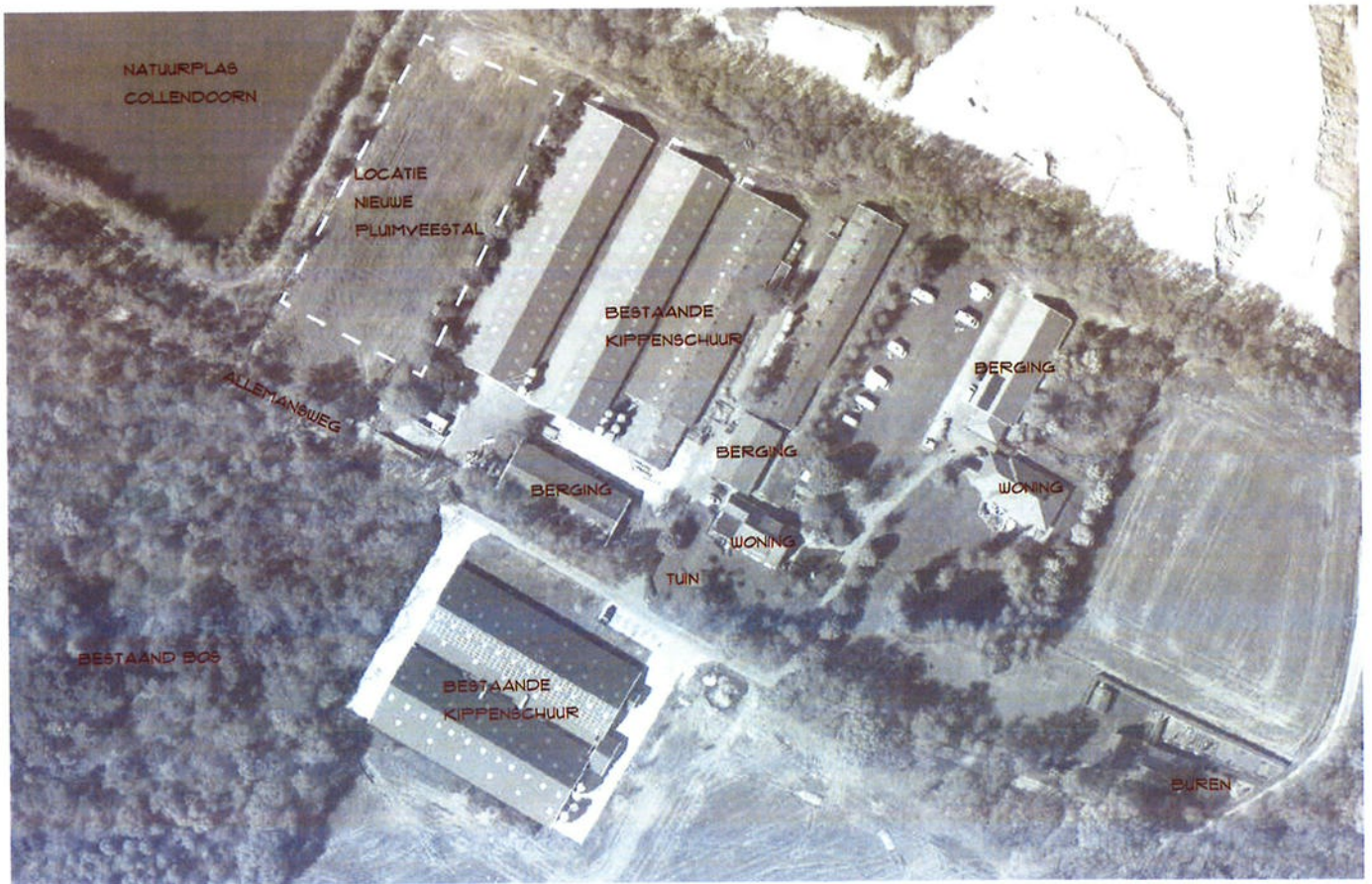
1 INTRODUCTIE

1.1. AANLEIDING

dé Erfontwikkelaar is gevraagd een visie te geven op de inrichting als onderdeel van een ontwikkeling aan de Allemansweg 1/1a te Collendoorn. Op het bestaande erf staat een agrarisch bedrijf (pluimvee) met een camperplaats. Het agrarische bedrijf wil inspelen op de vraag naar diervriendelijker kip. Dit houdt onder andere in dat het leefoppervlakte vergroot moet worden. Aan de noordzijde zal daarom een nieuwe stal gebouwd gaan worden. De depositie op omliggende gevoelige objecten en/of Natura2000 gebieden blijft gelijk of daalt. De gemeente Hardenberg wil hieraan in principe medewerking verlenen mits het gehele erf landschappelijk goed ingepast wordt. De kwaliteitsimpuls groene omgeving is tevens van toepassing. In samenspraak met het Plaatselijk Belang Collendoorn is hier een invulling voor gevonden.

Ten grondslag van dit Ruimtelijk kwaliteitsplan ligt het Vigerend beleid van de provincie Overijssel, de visienota buitengebied Hardenberg en de LandschapidentiteitsKaarten. Naast het beleid zijn ook de wensen en de randvoorwaarden van opdrachtgever verwerkt in een plan.

Bestaande erf aan de Allemansweg 1/1a

plangebied en omgeving rond 1900

plangebied en omgeving rond 1960

plangebied en omgeving rond 2010

2 VIGEREND BELEID

2.1. OMGEVINGSVISIE OVERIJSSSEL

De omgevingsvisie vormt het provinciale beleidsplan voor de fysieke leefomgeving van Overijssel. De Provincie Overijssel stuurt op ruimtelijke kwaliteit en duurzaamheid. Bestaande kwaliteiten moeten worden beschermd en er moeten verbindingen worden gelegd tussen deze bestaande kwaliteiten en nieuwe ontwikkelingen. Dat wil zeggen dat nieuwe ontwikkelingen moeten bijdragen aan de verbetering van de ruimtelijke kwaliteit. Voor het behoud en het versterken van de ruimtelijke kwaliteit vormen essentiële gebiedskenmerken het uitgangspunt.

Middels een verdeling in 4 lagen zijn de gebiedskenmerken binnen de Omgevingsvisie toegelicht:

- De natuurlijke laag
- De laag van het agrarisch-cultuur landschap
- De stedelijke laag (hier n.v.t.)
- De lust- en leisure laag (hier n.v.t.)

Het plangebied ligt binnen het type dekzandvlakte- en ruggen. Het vormt een groot gedeelte van de provincie. Het gebied bestaat uit een reliëfrijk zandlandschap, dat gekenmerkt wordt door relatief grote verschillen in droog en nat en hoog en laag gebied. De bodem bestaat uit de zogenaamde podzolgronden, van oorsprong komen er op deze gronden wintereikenbeukenbossen op de hoge delen voor en op de lage delen berken-zomereiken- en elzen-eikenbossen.

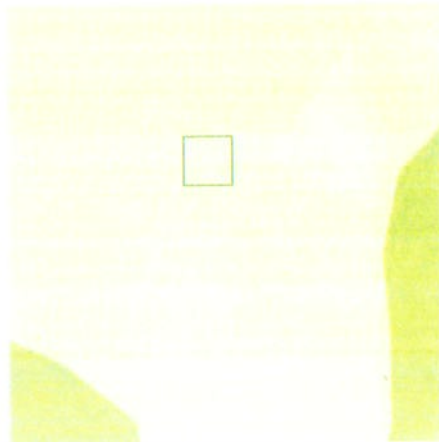
Kenmerkend voor het jonge heide- en broekontginningslandschap waren oorspronkelijk de grote oppervlakte aan – voormalige – natte

natuurlijke laag

ontwikkelingsperspectief

agrarisch cultuurlandschap

en droge heidegronden. Deze waren functioneel verbonden met het essen- en oude hoeven-andschap; hier werd geweid en werden de plaggen gestoken voor in de stal; in de stal bemeste plaggen dienden als structuurverbeteraar en bemesting voor de akkergronden op de essen. Ten opzichte van omliggend essen- en hoeven-landschap zijn de landbouwontginningen relatief grote open ruimtes, deels omzoomd door boscomplex. Erven liggen als blokken aan de weg geschakeld. Wegen zijn lanen met lange rechtstanden.

Vaak zijn het 'inbreidings'landschappen met rommelige driehoek-structuren als resultaat. Als ontwikkelingen plaats vinden in de agrarische ontginningslandschappen, dan dragen deze bij aan behoud en versterking van de dragende lineaire structuren van lanen, bosstroken en waterlopen en ontginningslinten met erven en de kenmerken-de ruimtematen.

Het ontwikkelingsperspectief voor dit plangebied is aangemerkt als **schoonheid van de moderne landbouw**: het plangebied is primair bestemd voor de landbouw welke bijdraagt aan de kwaliteit van de open cultuurlandschappen. Kenmerkend zijn de ruimtelijke kamers, gevormd door lanen, wijken, bebouwingslinten en bosstroken welke in goede harmonie met de moderne architectuur van de hedendaagse landbouw voorkomen.

2.2. VISIENOTA BUITENGEBIED

De Visienota Gemeente Hardenberg vormt de uitwerking van de wens om te komen tot een ruimtelijke visie voor het buitengebied van de gemeente Hardenberg. Middels het onderscheiden van 6 deelgebieden zijn de belangrijkste gebiedskenmerken en functies beschreven. Tevens is de gewenste toekomstige ontwikkelingsrichting aangegeven. Bij het bepalen van de ontwikkelingsrichtingen zijn de ruimtelijke kwaliteiten, zoals vastgelegd in de gebiedskenmerken, leidend geweest.

De ontwikkelingsrichting is bepalend voor de ruimte die aan de diverse functies (zoals landbouw, wonen en economie) wordt geboden om zich verder te kunnen ontwikkelen.

Het plangebied is gelegen in het deelgebied essen- en kampenland-schap

Gebiedskenmerken

Landschapstype: Essen- en oude hoevenland-schap

Landschapskenmerken:

- Kleinschalig landschap
- Eikenbomen-singels
- Kronkelend patroon van wegen
- Licht glooiend landschap
- Verspreid bebouwingspatroon

Huidige functies: Kleinere boerenbedrijven
Wonen
Bedrijvigheid

Ontwikkelingsrichting: Gemengd gebied

Functie: Wonen, (verbrede) landbouw en economie (bedrijven)

2.3. LANDSCHAPSIDENTITEITSKAARTEN

Het plangebied ligt binnen het LIK in het besloten heideontginnings-land-schap. Uit het LIK (en het achtergronddocument) zijn die zaken aangehaald welke bruikbaar zijn voor het plan en de inrichting van het plangebied.

Sterk:

- Verspreide bebouwing, strak rechtlijnig wegenpatroon;
- rechthoekige blokverkeveling, wegbeplanting;
- verspreid liggende erven;
- rechthoekige erven met de kopgevel naar de weg;
- besloten landschap rondom natuurplas.

Zwak:

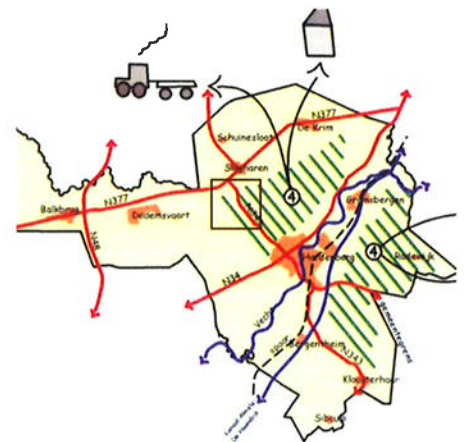
- Niet landschappelijk ingepaste erven;
- verrommeling.

Kansen:

- Aanleg en herstel landschapsstructuur biedt kansen voor versterking groenblauw netwerk en verhoging biodiversiteit.

Bedreigingen:

- Introductie van grootschalige en intensieve functies in het gebied gezien.

plangebied volgens de visienota

landschapsidentiteitskaart

3 HUIDIGE SITUATIE

3.1. ERF IN HET LANDSCHAP

De erven kennen van oorsprong een traditionele opbouw, wonen voor en werken achter. Dit resulteerde in de sier- en nutstuin aan de voorzijde en het veel soberder, maar functionele deel werken aan de achterzijde. Het agrarisch bedrijf, grotendeels verscholen tussen groensingels valt niet op in het landschap. Het erf ligt volgens het vigerend beleid in het jonge heideontginningslandschap, het erf sluit aan op de karakteristiek van het gebied (rechtlijnig, beplanting met name langs de randen, sterke oriëntatie op de weg). Het erf wordt ontsloten via de Allemansweg. Op het erf staan verschillende schuren, twee bedrijfswoningen en ten zuiden van de stallen een camperplaats. Enige jaren geleden zijn aan de zuidzijde van de Allemansweg twee nieuwe pluimveestallen gebouwd.

Rondom de woningen zijn twee grote tuinen voorzien. Bestaande grote eiken, enkele berken en struikvormers (over het algemeen streekeigen) sluiten het erf vanaf de weg transparant af. Het erf wordt doorsneden door de Allemansweg, enige jaren geleden zijn aan de zuid-westzijde twee nieuwe stallen gebouwd. Deze zijn destijds landschappelijk ingepast met een berkenrij aan de kopzijde en een houtsingel ten zuidwesten van de stallen. De stal is tevens een zichtstal waarbij de passant (er lopen wandel- en fietsroutes langs het bedrijf) een kijkje kan nemen in de stal.

Aan de noordzijde ligt de ontgronding Collendoorn. Tussen de ontgronding en het agrarisch bedrijf is reeds een houtsingel voorzien.

3.2. BELANGRIJKSTE RUIMTELIJKE KENMERKEN:

- het erf ligt in het besloten heideontginningslandschap, rechtlijnigheid, een sterke oriëntatie op de weg en erfbeplanting op de grens is kenmerkend hiervoor;
- meerdere grote volumes in lijn op het erf
- geïsoleerd erf door ontgronding en omliggende bosjes;
- veel zware beplanting rondom het bedrijf
- ontsluiting en oriëntatie op Allemansweg;
- ten oosten staat een bosje.

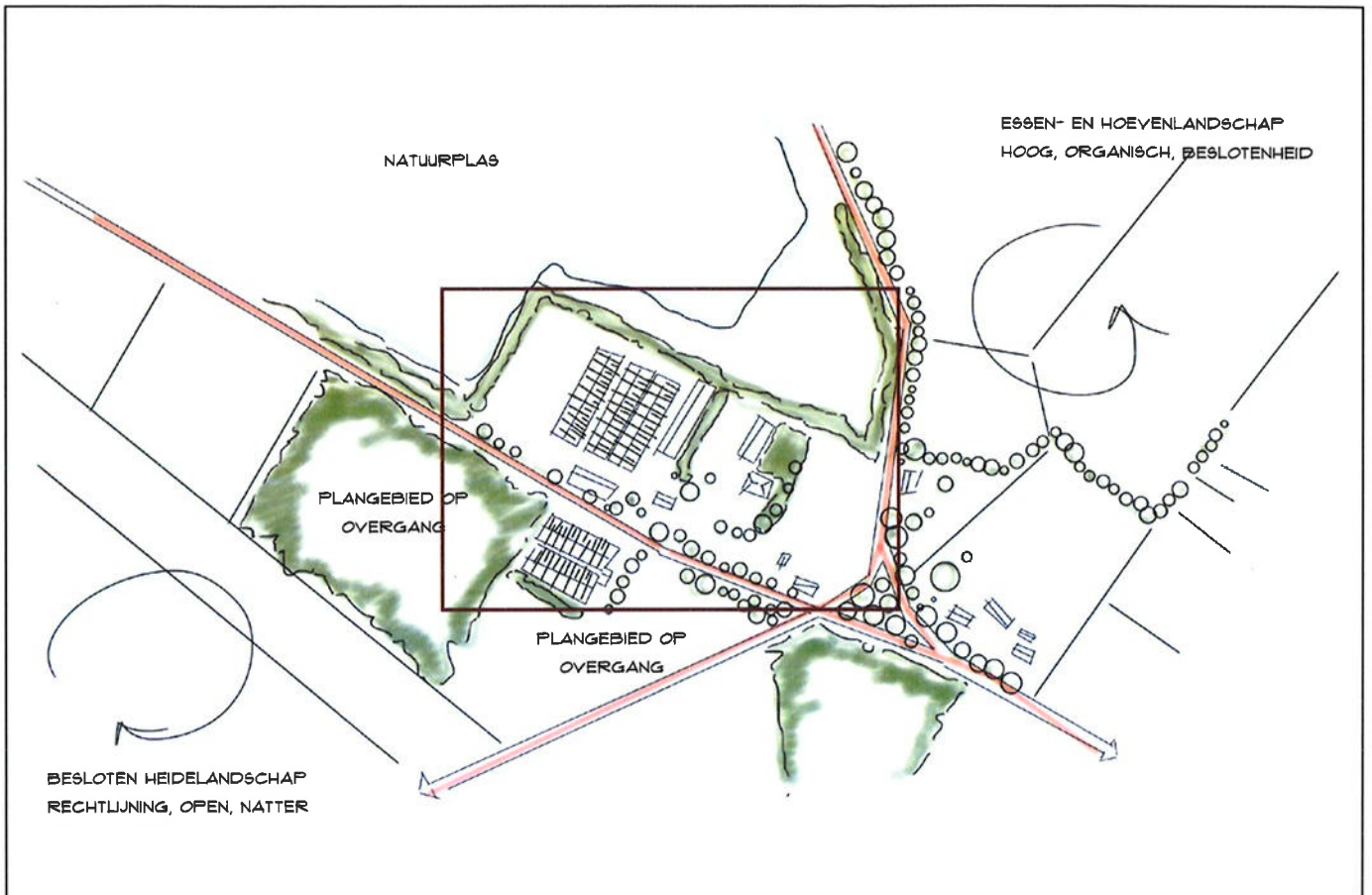
locatie blauwe stal

zichtstal direct aan de Allemansweg

beeld Allemansweg

4 RUIMTELIJK KWALITEITSPLAN

Uitgangspunten opdrachtgever:

- nieuwe pluimveestal direct ten noorden van het erf;
- ruimte op het erf om te keren of te parkeren;

Uitgangspunten gemeente:

- nieuwbouw pluimveestal kan mits de positionering past binnen de gebiedskenmerken van het besloten heideontginningslandschap;
- landschappelijke goed inpassen van het gehele erf waarbij het moet aansluiten op de karakteristiek van het besloten heideontginningslandschap, deze is omschreven in de LandschapslidentiteitsKaarten
- enkel gebruik streekeigen beplanting.

Uitgangspunten provincie:

- het erf moet aansluiten bij de gebiedskenmerken jonge heide en broekontginningslandschap Omgevingsvisie Overijssel;
- het erf moet de landelijke uitstraling behouden;
- de ontwikkeling vraagt een extra kwaliteitsimpuls groene omgeving.

4.1. RUIMTELIJK ONDERBOUWING

Onderstaand de toelichting op het inrichtingsplan dat is afgebeeld op pagina 9. Het betreft hier de basisinspanning. De Kwaliteitsimpuls Groene Omgeving is tevens van toepassing. Hier wordt in het volgende hoofdstuk apart op ingegaan.

Situering bebouwing:

Met de bouw van de nieuwe pluimveestal kan aangesloten worden

op nieuwe kipvriendelijkere concepten. Dit houdt in dat kippen meer leefoppervlakte tot hun beschikking krijgen. Door de realisatie van de nieuwe te bouwen stal zal er een uitbreiding in aantallen dieren zijn, echter zal door de toepassing van de Best Beschikbare Technieken de depositie op omliggende gevoelige objecten en/of Natura2000 gebieden gelijk blijven of zelfs afnemen. De gekozen plek is logisch, het sluit aan op de bestaande rechtlijnige structuur en valt hier nauwelijks op door het aanwezige groen. Wel zal de nieuwe stal in lijn met de bestaande stallen staan. De bestaande camperplaats kan tevens behouden blijven.

Groenstructuur:

De nieuwe pluimveestal komt geheel in bestaand groen te staan. Enkel langs de Allemansweg is de beplanting niet gesloten meer. Hier wordt de bestaande singel verdicht zodat de stal straks niet te zien is. Daarnaast wordt langs de lengte van de stal op eigen terrein een grondwal voorzien van 2,5 meter hoog. Hierop wordt eveneens een gebiedseigen houtsingel aangeplant. Het is kenmerkend in het besloten heideontginningslandschap dat een agrarisch bedrijf een groene zoom heeft. Dit betekent echter niet dat het geheel verstopt hoeft te worden. De zichtstal, de woningen en het centrale erf nabij de entree van het bedrijf blijven zoals het is. Open met solitaire bomen en zicht op het bedrijf. De zuidzijde van het bedrijf is landschappelijk ingepast met een streekeigen houtsingel dat aansluit op een bestaande brede groenstrook langs de Allemansweg en bomen aan de oost en noordzijde van de stal.

Inrichting erf:

Het erf is praktisch ingericht en kent één ontsluiting op de Allemansweg. Middels een centraal erf kunnen alle stallen bereikt worden. Heldere routing en een afsluitbaar erf is belangrijk op een moderne pluimveehouderij. Kwaliteitsimpuls Agro en Food

bestaande centrale erf

bestaande bomen langs Allemansweg

Legenda

1. Nieuw te bouwen pluimveestal
2. Bestaande pluimveestallen
3. Bestaande wagenberging
4. Bestaande camperplek
5. Bestaande zichtstal
6. Bestaande opgaande beplanting
7. Bestaande wagenberging
8. Wagenberging
9. Bestaande streekeigen bomen
10. Bestaande tun
11. Aanleg grondwal van 2,5 meter hoog met daarop een streekeigen houtsingel
12. Aanplant walnoten (KGO) in losse setting
13. Aan te leggen rustpunt nabij zichtstal kippen (KGO)
14. Bedrijfswoning
15. Versterken bosrand met aanplant yga bos (KGO)
16. Aanplant berk

ERF ONTWIKKELAAR
ALLEMANSWEG 1 COLLENDORN

de ERF ontwikkelaar, land planner, groen
www.erf.nl

Project: 000
Datum: 19 okt 2008
Tussen: 03
Plan: 1:500
Schaal: 1:500
Auteur: 1:500
Schalen: 1:500

4.2. KWALITEITSIMPULS AGRO&FOOD

Zoals in de inleiding is weergegeven is de Kwaliteitsimpuls Agro en Food van toepassing. Om te beoordelen of medewerking kan worden verleend aan het verzoek, wordt het volgende model gevolgd:

Gebiedseigen ontwikkeling

Het ontwikkelingsperspectief voor Collendoorn voorziet primair in het bieden van ruimte aan boeren bedrijven, wonen en bedrijvigheid. In voorliggend geval is dan ook sprake van een gebiedseigen functie. Tevens draagt het bedrijf bij aan het sociaal en economisch vitaal houden van het buitengebied van Hardenberg.

Schaal en impact op de omgeving

Het bestaande erf wordt uitgebreid met een nieuwe stal. Een bestaande stal wordt herbouwd op een plek die geheel met groen is afgesloten. Het gehele erf wordt landschappelijk goed ingepast door de aanplant van onderbeplanting in een singel. Het erf sluit daarbij beter op de kenmerken van het besloten heideontginningslandschap (LIK) aan. De depositie op omliggende gevoelige objecten en/of Natura2000 gebieden blijft gelijk of daalt. De bebouwing neemt dan wel toe, middels groen blijft de impact op de omgeving wel beperkt. De uitbreiding zal qua schaal passen binnen het agrarisch gebied.

Eigen belang en maatschappelijk belang

Er is sprake van een eigen (bedrijfs)belang.

Al met al worden er boven op de basisinspanning aanvullende kwaliteitspretaties gevraagd, die bijdragen aan de versterking van de gebiedskenmerken uit het landschapsontwikkelingsplan en de ontwikkelingsrichting uit de ontwikkelingsvisie.

Het gebied Collendoorn is een belangrijk stedelijk uitloopgebied

10

van de nieuwbouwwijk Marslanden. Het sluit aan op de bestaande wandelroutes in het gebied. Aangezien het wandelnetwerk over het bedrijf, en het fietsnetwerk nabij het bedrijf loopt is er voor gekozen om een rustpunt aan te leggen. Dit rustpunt is een aanvulling op de bestaande zichtstal waar informatie gegeven wordt over de moderne pluimveehouderij. Het rustpunt zal bestaan uit twee robuuste zitbanken drie kleine zitelementen (of tafels) in de vorm van boomstammen, een oplaadpunt voor de elektrische fiets en enige beschutting in de vorm van een beukenhaag. Nabij het bedrijf zijn verschillende recreatieparken.

Op de hoger gelegen delen van Collendoorn komt veel (aangeplant) bos voor. Deze verschillende bossen kenmerken zich door de losse vorm in het landschap. Het zijn overhoeken, beplanting op een recreatief park, op de voormalige vuilstort en rondom de natuurplas. Vanuit de landschapsidentiteitskaarten wordt dit bos als kwaliteit gezien. Het noordelijke deel van het erf is al voorzien van een stevige groene inpassing. De zuidzijde daarentegen ligt vrij op en in het landschap. Direct ten westen van de stal wordt ca. 2800 m² bos aangeplant in een losse vorm. De zuidzijde van de stallen (voorzijde) zijn onder de bomen door te zien. Hier is ook de ingang naar de zichtstal.

Daarnaast is initiatiefnemer in overleg getreden met het plaatselijk belang. Hieruit bestaat de wens om tussen de pluimveestal en de Allemansweg een klimaatbosje te voorzien.

Klimaatbosjes bestaan uit minimaal drie walnoten- bomen die in een driehoeksvorm zijn geplant. Ze staan symbool voor de grote compensatiebossen die in de tropen en Oost-Europa worden aangelegd voor het binden van kooldioxide (CO₂), de grootste boosdoener als het gaat om het klimaatprobleem. In Nederland hebben we geen ruimte voor compensatiebossen, maar we kunnen wel ons best doen om minder CO₂ te produceren, bijvoorbeeld door de auto vaker te laten

uitvoering rustpunt

aanplant bos

staan en CO2-neutrale producten te kopen. De herkenbare klimaatbosjes moeten ons daartoe stimuleren. De klimaatbosjes worden gestimuleerd vanuit het nationaal landschap.

Aan de Allemansweg zal initiatiefnemer 9 Walnoten in de maat 16-18 aanplanten. Informatie wordt in overleg met Landschap Overijssel gegeven. De aanleg van dergelijke klimaatbosjes wordt namelijk door Landschap Overijssel gestimuleerd.

4.3. SAMENVATTING INVESTERING AGRO&FOOD

- aanleg van een recreatief rustpunt op het erf aan de Allemansweg waarbij een zitgelegenheid met een oplaadpunt wordt gerealiseerd nabij de zichtstal. De gekozen locatie sluit aan op bestaande wandel en fietsroutes, en de reeds aanwezige zichtstal;
- uitbreiden van het huidige bos aan de noordzijde van het erf met ca. 2800 m² bos;
- In samenspraak met het Plaatselijk Belang Collendoorn wordt een zogenaamd klimaatbosje van Walnoten aangelegd. De bomen worden in een grote maat aanplant. (16-18 cm stam omtrek)

4.4. BEPLANTINGSTABEL

	NAAM	LATINSE NAAM	AANPLANTVAAT	PLANTAFSTAND	%	AANTAL
BOMEN	Juglans regia	Walnoot	16-18	8 (m) driehoeksverband	100%	9
HOUSINGEL CA. 280 M2	Betula pendula	Ruwe berk	60-80	1 st/m2 in groepen van 5	10%	28
	Alnus glutinosa	Zwarte els	60-80	1 st/m2 in groepen van 5	5%	14
	Crataegus monogyna	Eerst. Meidoorn	60-80	1 st/m2 in groepen van 5	35%	
	Prunus spinosa	Sleedoorn	60-80	1 st/m2 in groepen van 5	35%	
	Rhamnus frangula	Vuilboom	60-80	1 st/m2 in groepen van 5	10%	
	Rosa canina	Hondsroos	60-80	langs randen 1-3 st/groep	5%	
HOUSINGEL CA. 3440 M2	Betula pendula	Ruwe berk	60-80	1 st/m2 in groepen van 5	10%	344
	Alnus glutinosa	Zwarte els	60-80	1 st/m2 in groepen van 5	5%	177
	Crataegus monogyna	Eerst. Meidoorn	60-80	1 st/m2 in groepen van 5	35%	1200
	Prunus spinosa	Sleedoorn	60-80	1 st/m2 in groepen van 5	30%	1032
	Rhamnus frangula	Vuilboom	60-80	1 st/m2 in groepen van 5	10%	344
	Rosa canina	Hondsroos	60-80	langs randen 1-3 st/groep	5%	177
	Quercus robur	Zomereik	80-100	1 st/m2 in groepen van 5	5%	177
BEUKENHAAG RONDOM RUSTPUNT	Fagus sylvatica	Haaigbeuk	80-100	10 st/m1 in driehoeksverband	100%	n.t.b.

- bomen met 2 boompalen en band;
- bomen in gras ook met 2 maaipalen 30cm;
- indien beplanting grenst aan terreinen die worden beweid door vee of waar men met voertuigen rijdt, dient deze beplanting te worden beschermd tegen vreeschade/aanrijfschade/verdichting van de wortelzone.

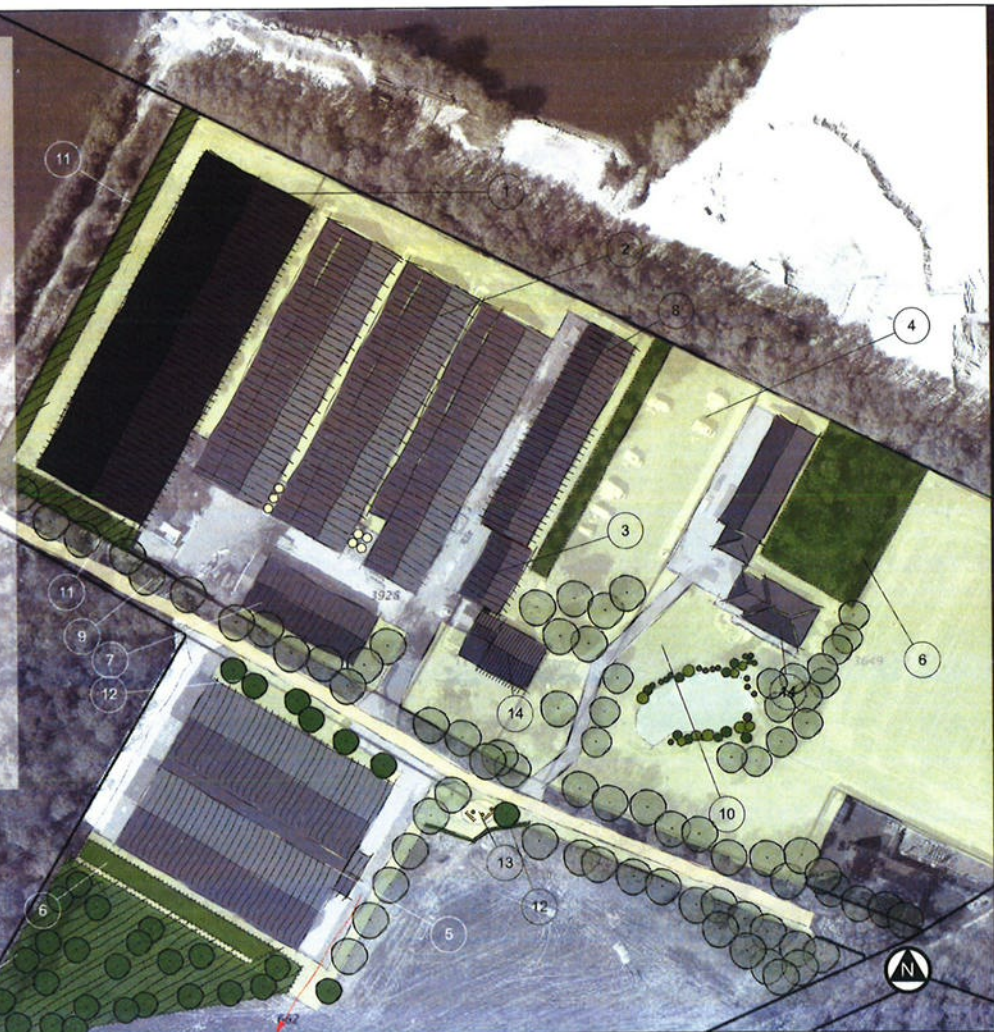

laat plannen groeien

Legenda

1. Nieuw te bouwen pluimveestal
2. Bestaande pluimveestallen
3. Bestaande wagenberging
4. Bestaande camperplek
5. Bestaande zichtstal
6. Bestaande opgaande beplanting
7. Bestaande wagenberging
8. Wagenberging
9. Bestaande streekeigen bomen
10. Bestaande tuin
11. Aanleg grondwal van 2,5 meter hoog met daarop een streekeigen houtsingel
12. Aanplant walnoten (KGO) in losse setting
13. Aan te leggen rustpunt nabij zichtstal kippen (KGO)
14. Bedrijfswoning
15. Versterken bosrand met aanplant van bos (KGO)
16. Aanplant berk

DE
ERF
ONTWIKKELAAR

EREWICHTINGSPLAN ALLEMANSWEG 1 COLLENDORP

de Erfontwikkelaar laat plannen groeien

Project: BS2
Lustland: BS2-H-1000
Herbert: 19 okt 2018
Aantal: 03
Lustland: 10
Herbert: 1000

Bijlage 2   Besluit op vormvrije m.e.r.-beoordelingsnotitie

Postadres Postbus 500
7770 BA Hardenberg
Bezoekadres Stephanuspark 1
7772 HZ Hardenberg
Telefoon 14 0523

Uw kenmerk

Uw brief van 12 december 2017 en 9 januari 2018

Team Vergunningen, Toezicht en Handhaving

Zaaknummer Z2018-00000133

Doorkiesnummer

Hardenberg,
23 januari 2018

VERZONDEN 24 JAN. 2018

Onderwerp Vormvrije m.e.r.-beoordeling Allemansweg 1/1a

Geacht

Op 12 december 2017 heeft u een 'Vormvrije m.e.r.-beoordelingsnotitie' ingediend voor het uitbreiden en wijzigen van uw bedrijf aan de Allemansweg 1 / 1a in Collendoorn. Op 9 januari 2018 heeft uw adviseur aanvullende informatie ingediend als gevolg van een wijziging in de regelgeving.

In de vormvrije m.e.r.-beoordelingsnotitie (hierna: notitie) wordt een toelichting gegeven op de uitbreidingsplannen van het vleeskuikenbedrijf. De concept aanvraag omgevingsvergunning maakt onderdeel uit van de notitie.

Plan

is voornemens het vleeskuikenbedrijf uit te breiden. Er wordt een nieuwe stal gebouwd voor het houden van 34.000 vleeskuikens. Een oude vleeskuikenstal wordt buiten gebruikt gesteld en zal gebruikt gaan worden als opslagruimte. De nieuwe stal wordt buiten het bestaande bouwblok gerealiseerd. Het college heeft op 29 augustus 2017 besloten in principe medewerking te verlenen aan de realisatie van deze stal buiten het bouwblok. In totaal worden dan 140.900 vleeskuikens gehouden op het bedrijf.

Inleiding vormvrije m.e.r.

Het houden van vleeskuikens is als activiteit genoemd in onderdeel D van de bijlage van het Besluit milieueffectrapportage (Besluit-mer). Doordat de voorgenomen gewijzigde omvang de grenzen, genoemd in kolom 2 van onderdeel D van het Besluit-mer niet overschrijdt kan worden volstaan met het kenbaar maken van de plannen met een zogenoemde vormvrije m.e.r.-aangemeldnotitie. Gelet op artikel 2 lid 5 van het Besluit milieueffectrapportage moet het bevoegd gezag, voor alle activiteiten die beneden de m.e.r.-beoordelingsdrempel liggen, bepalen of de activiteit daadwerkelijk geen belangrijke nadelige milieugevolgen heeft. Dit dient te gebeuren op grond van de criteria genoemd in bijlage III bij de EG-richtlijn 'betreffende de milieubeoordeling van bepaalde

openbare en particuliere projecten' (2011/92/EU en 2014/52/EU), ook wel genoemd de Europese mer-richtlijn.

Deze criteria hebben betrekking op:

1. de kenmerken van de activiteit én de samenhang met de andere activiteiten ter plaatse;
2. de plaats waar de activiteit plaatsvindt;
3. de kenmerken van de belangrijke nadelige gevolgen voor het milieu die de activiteit kan hebben.

Ook staan in bijlage III bij deze criteria verschillende sub-criteria, zoals 'cumulatie met andere projecten'. Bij de beoordeling van de milieugevolgen dient de bestaande vergunde situatie meegenomen te worden.

Overwegingen

De kenmerken van de activiteit

De initiatiefnemers zijn voornemens het bedrijf uit te breiden door een nieuwe vleeskuikenstal te bouwen. Een oude traditionele stal komt te vervallen, omdat deze dienst gaat doen als opslagruimte. In totaal worden dan 140.900 vleeskuikens gehouden op het bedrijf met 25 schapen en 4 pony's.

In de nieuwe situatie zijn alle stallen voorzien van ammoniakemissiearme huisvestingssystemen. De bestaande stallen zijn voorzien van warmteheaters met luchtmengsysteem voor droging van de strooisellaag. In de nieuw te bouwen stal is sprake van een luchtmengsysteem voor droging van de strooisellaag in combinatie met een warmtewisselaar. De warmtewisselaar zorgt voor een verdere reductie van de ammoniak- en fijn stof emissie.

Als gevolg van de toename van het aantal dieren stijgen de geur- en fijn stof emissie vanuit het bedrijf. Wel is er sprake van een geringe verbetering van de geurbelasting op de omliggende woningen als gevolg van het buiten gebruik stellen van de bestaande traditionele stal en het buiten het bouwvlak realiseren van de nieuwe stal. Maar er blijft sprake van een geuroverbelaste situatie. Aan het gestelde in de Wet geurhinder en veehouderij (hierna: Wgv)) wordt voldaan door middel van de zogenaamde 50/50-regel als bedoeld in artikel 3 lid 4 van de Wgv. Deze is uitgewerkt in de vormvrije m.e.r.-beoordelingsnotitie.

De totale ammoniakuitstoot vanuit het bedrijf daalt, omdat een traditionele stal buiten gebruik wordt gesteld en in de nieuw te bouwen stal een emissiearm huisvestingssysteem wordt toegepast.

De nieuw te bouwen stal komt buiten het bouwvlak van het geldende bestemmingsplan buitengebied Hardenberg te liggen. Op 29 augustus 2017 heeft het college van burgemeester en wethouders besloten in principe mee te willen werken aan de gewenste uitbreiding van de stal buiten het agrarisch bouwvlak onder voorwaarde dat de gewenste ontwikkeling milieutechnisch mogelijk is en op een goede manier landschappelijk wordt ingepast.

De kenmerken van het project worden uitvoerig omschreven in de vormvrije m.e.r.-notitie en de conceptaanvraag omgevingsvergunning.

De plaats waar de activiteit plaatsvindt

Naast het bedrijf ligt een zandwinplas. In de toekomst zal deze dienst doen als recreatieplas. In de directe omgeving liggen verder verspreide liggende woonbebouwing en een vakantiepark.

Het bedrijf ligt op een afstand van ongeveer 2,7 kilometer van een zeer kwetsbaar natuurgebied (als bedoeld in de Wet ammoniak en veehouderij) ten zuidoosten van Heemse. En op ongeveer 7,5 kilometer van een Natura 2000-gebied: het Vecht en Beneden-Reggegebied. Als gevolg van de aangevraagde wijziging neemt de ammoniakemissie af doordat een traditionele stal buiten gebruik wordt gesteld en de nieuw te bouwen stal wordt voorzien van een emissiearm stalsysteem. In de notitie staat aangegeven dat bij de aanvraag om een omgevingsvergunning het onderdeel "handelingen met gevolgen en in strijd met beschermde natuurgebieden" zal worden toegevoegd. Hiermee wordt het bevoegd gezag voor de Wet natuurbescherming (Gedeputeerde Staten van Overijssel) verzocht om afgifte van een 'verklaring van geen bedenkingen' (vvgb) in het kader van deze wet.

De omgevingsvergunning kan pas worden verleend na afgifte van deze vvgb.

De voorgenomen uitbreiding van dieren en activiteiten hebben een geringe invloed op het geluidsaspect. Bij de aanvraag omgevingsvergunning wordt een akoestisch rapport gevoegd. Dit

onderzoek is in concept bij de notitie gevoegd. Gelet op de afstand van de inrichting tot geluidgevoelige objecten, blijkt uit het akoestisch onderzoek, dat onder voorwaarden voldaan kan gaan worden aan de te stellen normen.

Belangrijke aspecten van de voorgestelde gewijzigde dierbezetting zijn ammoniak, geur en fijn stof. Ten aanzien van ammoniak is het gestelde in de Wet ammoniak en veehouderij (Wav) van toepassing. Uit toetsing blijkt dat aan de toetsingscriteria van de Wav kan worden voldaan. Het Besluit emissiearme huisvesting is een besluit op grond van artikel 8.40 van de Wet milieubeheer. Dit houdt in dat dit besluit rechtstreeks werkend is. Uit toetsing blijkt dat de geplande nieuwe bedrijfssituatie voldoet aan de gestelde criteria van het Besluit emissiearme huisvesting. De geplande gewijzigde dierbezetting zorgt voor een toename van de emissie van fijn stof. Wel wordt voldaan aan de luchtkwaliteitseisen uit de Wet milieubeheer en het Besluit emissiearme huisvesting.

De kenmerken van de belangrijke nadelige gevolgen voor het milieu die de activiteit kan hebben

Naast geluid, geur en fijn stof spelen ook de emissie van ammoniak en endotoxinen een belangrijke rol bij het optreden van gezondheidseffecten in de omgeving. Om de emissie van fijn stof te beperken wordt de nieuwe stal voorzien van een warmtewisselaar. Tussen de verspreiding van stof en endotoxines bestaat een relatie. Deze relatie wordt landelijk nog nader onderzocht. De tot nu toe beschikbare informatie is nog onvoldoende voor een beoordelingskader voor de emissie van endotoxinen. De stallucht uit de veehouderijen vormt de belangrijkste emissiebron van endotoxinen. Op dit moment is er nog geen officiële norm of grenswaarde. Ook is er geen methode vastgesteld om de blootstelling te bepalen. In onderdeel 4.14 van de notitie wordt nader ingegaan op de gevolgen van de gewenste verandering op het gezondheidsaspect. Dit wordt voldoende geacht.

Conclusie

Het uitgangspunt is dat de plannen niet zullen leiden tot (mogelijke) belangrijke nadelige milieugevolgen. De voorgestelde wijzigingen zullen, gelet op de hiervoor genoemde toetsingspunten, geen significante gevolgen hebben voor de omgeving. Ten aanzien van het gezondheidsaspect worden binnen de inrichting maatregelen genomen.

Controles of andere beoordelingen van gevolgen voor het milieu

De vigerende vergunning is 22 juni 2017 verleend. Er zijn geen klachten bekend over de huidige bedrijfsvoering.

Algemeen

Er is voldoende informatie bekend over de aard van de activiteiten en milieugevolgen als gevolg van de gewenste uitbreiding van de inrichting. Deze milieugevolgen bestaan in hoofdzaak uit emissies via de lucht, zoals ammoniak, geur en stof. Deze emissies worden, door toepassing van Best Beschikbare Technieken (BBT), beperkt tot aanvaardbare en handhaafbare normen. Er zijn in de invloedssfeer van de inrichting ten opzichte van de andere gebiedstyperingen geen verdere bijzondere omstandigheden, die nadelige gevolgen hebben in het kader van het milieu.

Gelet op artikel 7.2. vierde lid en artikel 7.17 van de Wet milieubeheer in samenhang met artikel 2, tweede lid, van het Besluit milieueffectrapportage en artikel 7.17, van de Wet milieubeheer;

Besluit

Voor de voorgenomen wijziging van het vleeskuikenbedrijf op het adres Allemansweg 1/1a in Collendoorn hoeft geen milieueffectrapport te worden opgesteld.

Procedurale aspecten

Derden kunnen niet direct bezwaar en beroep aantekenen tegen dit mer-beoordelingsbesluit. Dit is pas mogelijk tijdens de termijn dat de ontwerpbesluiting op de aanvraag om omgevingsvergunning ter inzage ligt. De beslissing op de vorm-vrije mer-beoordeling maakt dan

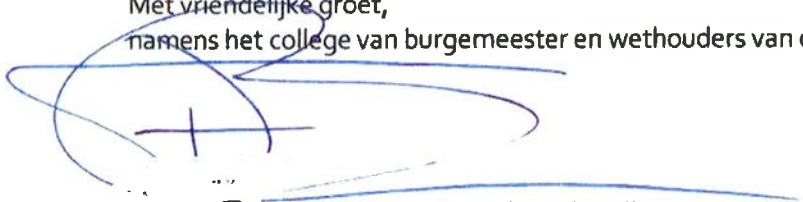
onderdeel uit van de (ontwerp) beschikking.

Een kopie van dit besluit is gemaïld naar uw adviseur de heer ..... Dit besluit moet bij de aanvraag omgevingsvergunning worden gevoegd (artikel 7.28 Wm).

Vragen/informatie

Hebt u vragen en/of opmerkingen over deze brief, dan kunt u contact opnemen met vergunningverleenster Omgevingsdienst IJsselland, telefonisch bereikbaar op maandag, dinsdag, donderdag en vrijdagmorgen op het nummer

Met vriendelijke groet,
namens het college van burgemeester en wethouders van de gemeente Hardenberg,

Teamleider vergunningen, toezicht en handhaving

